

AMBISJONER OG HUMØR

Grenselands nye jordbrukssjef Ole Eide er en blid trønder med glimt i øyet. Men bak glimtet finner vi en erfaren fagmann med store ambisjoner på innbyggernes vegne.

Side 11

PIL OG BUE I ØRJE IL

Takket være suksessen til Jon Ivar Nesset har Ørje fått sitt eget lille bueskyttermiljø. Nå vil klubben ha nye medlemmer fra hele Grenseland. Bueskyting er spennende!

Side 21

NM I RØMSKOG

Selv om Rømskog Motorsport er landets minste motorsportklubb, skal man likevel få arrangere første deletappe av NM i enduro. Det skjer på Karsbybanen 21. september.

Side 18

Motorbrøl og familiekos

Sommerfestivalen i Brekka i Aremark ble en fantastisk opplevelse for over 600 deltakere, fans og familiemedlemmer. Som en stor familie kom de fra fjern og nær, koste seg med eksos, motorbrøl, skiftenøkkel, grillmat og nogo attåt. Alt sammen med værguder i perlehumør. Side 14 og 15

AVISA Grenseland

SEPTEMBER 2013

Aremark

Innbyggere: 1.425
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Geir Aarbu (Sp)

Marker

Innbyggere: 3.586
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog

Innbyggere: 689
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Kari Pettersen (KrF)

LEDER

Bruk stemmeretten!

9. september er det stortingsvalg. Riksmediene har i lang tid bombardert oss med valgstoff, og de fleste har fått med seg at meningsmålingene bærer bud om regjeringskifte i høst. Det gjenstår å se. Først skal stemmene telles opp.

I Grenseland er vi helt klart mest opptatt av de lokale valgene. Det viser oppslutningen, og det viser engasjementet på lokalplan. Vi har de siste ukene trålet Aremark, Marker og Rømskog. Det er nesten umulig å se at vi står foran et valg. Her lokalt nøyer man seg gjerne med en stand den siste helgen før valget. Da stiller lokale partimedlemmer lojalt opp og taler rikspolitikernes sak. Ikke alltid med like stor entusiasme, for i mange saker er det stor avstand mellom det som blir sagt i Oslo og de behovene vi har lokalt.

Det som har preget årets valgkamp er hvorvidt Jens Stoltenberg og hans trepartiregjering med Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet skal få fortsette etter åtte år. Eller om Høyres Erna Solberg skal ta over, med støtte fra

Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Alle meningsmålinger tyder på det siste. Et hett tema har vært hvordan Høyre og Fremskrittspartiet skal klare å samarbeide. Frp har aldri sittet i noen regjering. Hvordan det eventuelt vil gå, blir et av valgets store spenningsmomenter. Et hett tema har også vært om SV, Senterpartiet og KrF i det hele tatt får nok stemmer til å bli værende på Stortinget.

For oss i Grenseland kan disse spørsmålene være viktige nok. Helse, omsorg, samferdsel, skole, økonomi, renter, arbeidsledighet, matproduksjon og ikke minst bosetting i grisgrente strøk. Det er spørsmål som angår oss alle. I tillegg vil vi lokalt holde et ekstra godt øye til alt som smaker av overstyring og kommunesammenslutninger. Det har lenge brent et blått lys for Aremark, Marker og Rømskog som selvstendige kommuner. Så får vi se om lyset blir enda blåere etter valget.

Valgoppslutningen har sunket de siste årene, og det faktum at stadig færre unge bruker stemmeretten gir grunn til dyp

bekymring. Det er en trussel for demokratiet, og det bidrar til at det er de gamle som skal stake ut kursen for fremtiden. Det blir helt feil. Derfor oppfordrer vi alle unge velgere i Grenseland til å bruke stemmeretten. Politikk er viktig for oss alle – selv om mange hardnakket påstår at de ikke er interessert i politikk. Men det er åpenbart at vi alle trenger jobb, utdanning, bolig, lån, mat, veier, kulturopplevelser og et godt nærmiljø og en sunn natur. Da gjelder det å finne frem til det partiet som dekker de fleste av våre interesseområder. Ingen finner et parti de er helt enig med. Men alle interesserer seg for noe, og da blir det å velge bort de man er mest uenig med og velge det partiet man har mest til felles med. Og etter valget respekterer vi flertallets rett til å styre videre. Slik fungerer demokratiet. Så er det bare å vise resten av landet at vi her i Grenseland, ikke minst de unge, tar ansvar for landets og lokalsamfunnets fremtid.

Det er viktig å bruke stemmeretten!

Avisa Grenseland

Avisa Grenseland kommer ut hver måned også i høst. Her er utgivelsene resten av året:

- Torsdag 26. september
- Torsdag 24. oktober
- Torsdag 28. november
- Torsdag 12. desember

NHO HAR IKKE TRO PÅ AREMARK

Dårligst i Østfold. Disse tallene står imidlertid i sterk kontrast til Kommunebarometeret som plasserer Aremark på 17. plass i landet og best i Østfold.

Regiondirektør Espen N. Evensen i NHO Østfold mener at Aremark ikke lenger har bærekraft til å være en egen kommune. Evensen baserer seg på resultatene fra Kommune-NM der Aremark havner på 324. plass av landets 429 kommuner.

– Kompleksiteten i kommunale oppgaver og strukturen i et moderne bo- og arbeidsmarked gjør at Aremark ikke lenger har bærekraft til å være en egen kommune. Norge trenger en mer effektiv og hensiktsmessig forvaltningsstruktur, og det bør ligge an til en kommunesammenslåing der kommunene er større og mer i samsvar med lokale bo- og arbeidsmarked. Både med hensyn til tjenestekvalitet, attraktivitet og fremtidig bærekraft er det for Aremark bedre å være en del av Halden enn i skyggen av Halden, uttalte NHO-sjefen til Halden Arbeiderblad for noen uker siden.

Avisa Grenseland er et felles organ for grensekommunene Aremark, Marker og Rømskog.

Utgitt av Grenseland Media AS
Redaktør: Øyvind Ottersen
Redaksjon: Tore Robert Klerud
Grafisk design: Byline AS

Besøksadresse:
Avisa Grenseland
Fosby, 1798 Aremark
Telefon: 468 24 777

E-post: oyvind.ottersen@grenselandmedia.no
Trykk: Edda Trykk
Forsidefoto: Øyvind Ottersen

Nytt og fint på Ørje-grensen

I lengre tid har Norges nest største grenseovergang vært en gedigen byggeplass. Men i sommer var ventetiden over. Nå har roen senket seg, og det nye tollstedet er i full drift.

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Vi skal ved en senere anledning se nærmere på Ørje tollsted og virksomheten der. Denne gang nøyer vi oss med å fortelle at anleggsperioden stort sett er over. Nytt kjøremønster er

innført, og de mange og store bygningene har gitt stedet den internasjonale dimensjonen det fortjener.

Åpningen av den nye tollstasjonen har ført til at trafikantene slipper både 30-sone og fartsdumper. Og ikke minst slipper de lange køer av vogntog som

blokkerer E18 i påvente av tollklarerer på vei inn i Norge. Nå flyter trafikken slik den bør og skal gjøre.

I tilknytning til det nye tollstedet er det også reist flere fine bygninger hvor spedisjonsfirmaer holder til. Riksgrensen mellom Ørje og Töckfors

har tatt steget fra en liten, ubetydelig grensepassering til en stor og internasjonal grenseovergang. Altså den nest største i landet. Bare Svinesund har større trafikk.

Subus, singel, pukk og maskinkult

STØPEGRUS

MURE-/PUSSESAND

KABELGRUS

HAVESINGEL-NATUR

FYLLSTEIN

FYLLMASSE

I tillegg leveres
JORD og
RØDMULD

Transport
hvis
ønskelig

FLØVIK GRUSTAK

Inneh. Harald Westgaard
1870 Ørje – tlf. 69 81 41 06 mob. 909 14 160

Slik ser det ut på Ørje-grensen etter at anleggsarbeidene er avsluttet og nye Ørje tollsted er åpnet.

Våre hjertesaker

Ingjerd Schou er stortingsrepresentant og en sann Aremark-venn. Her flankert av våre egne Elin Sørli Buer (t.v) og Marianne Magnussen.

Slå gjerne av en prat med oss i Aremark Høyre på facebook.com/aremarkhoyre

Kunnskap
i skolen

Kvalitet
og valgfrihet i
helsevesenet

Skape trygge
arbeidsplasser

Raskere
utbygging
av vei og
kollektivtrafikk

Muligheter
for alle

HØYRE

Løken Trevare i Ørje har flere ansatte fra Øst-Europa. De hadde naturlig nok problemer med språket den første tiden, men et norskkurs ga dem verdifull inspirasjon til å gå videre. Her er fire av de utenlandske arbeiderne sammen med sjefen Arnfinn Grøndal. Fra venstre Liondra Abazorius, Vitas Banelis (begge fra Litauen), Robert Miekus (Polen) og Ermin Filekovic (Bosnia).

Viktig å lære norsk

– Språk er viktig, og jeg ser helt klart nytten av at våre utenlandske arbeidere lærer seg norsk så fort som mulig, sier daglig leder Arnfinn Grøndal ved Løken Trevare i Marker. Han har god erfaring med norskkurset i regi av Bolyst.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Løken Trevare har ansatte fra både Polen, Litauen og Bosnia. I vår ble de oppfordret til å gå på norskkurset arrangert av Bolyst. Det var en fin mulighet til å få fortgang i norsklæringen.

– Kurset var også billig, så jeg betalte kursavgiften for mine ansatte. Tror det er en god investering. Kurset ga dem inspirasjon til å jobbe videre med språket. Nå kommuniserer de mye bedre med resten av

staben her på arbeidsplassen, sier Grøndal.

Nytt kurs i høst

Bolyst-prosjektet i Grenseland følger opp med to nye kurs i høst. Det blir informasjonsmøte på Marker skole mandag 2. september. Så starter kurset uken etter og pågår helt til utgangen av november. Det er undervisning på dagtid tirsdager og kveldstid torsdager, henholdsvis i Marker rådhus og i Marker skole.

– Kurset er for alle over 13 som øns-

sker å lære seg norsk. Jeg håper at nye innbyggere i både Aremark, Marker og Rømskog tar seg tid til å delta på kurset. Det er viktig for alle å beherske norsk. Da blir livet så mye lettere. Og selvsagt er det ekstra viktig for den som søker jobb, sier Bolyst-general Bjørnar Storeheier.

– Fint tiltak

– Jeg er glad for at Løken Trevare prioriterer å sende sine ansatte på norskkurs. Det å kunne norsk er viktig i integreringsprosessen, både i forhold til jobb og fritid, sier Storeheier. Han håper flere bedrifter med utenlandske ansatte gjør som Løken Trevare og tilbyr sine ansatte norskkurs.

– Norskkurset var nyttig for oss. Andre bør gjøre det samme. Alt blir enklere når man lærer seg språket, sier Vitas Banelis fra Litauen.

NORSKKURS

Bolyst starter opp to nye norskkurs i midten av september. Nytt denne gangen er at et av kursene flyttes fra kvelds- til dagtid.

Det første norskkurset ble gjennomført våren 2012. Interessen har siden økt, og det siste året har det blitt arrangert to kurs både høst og vår.

Bolyst har fått forespørsler om det også kan arrangeres kurs på dagtid. Derfor er et av kveldskursene i høst flyttet til dagtid. Kursene er for innbyggerne i Grenseland-kommunene, men er også et tilbud til lokale bedrifter med utenlandske ansatte.

“Jeg trenger et nytt hjem”

Vurderer du å bli fosterhjem?
Velkommen til informasjonsmøte tirsdag 10. september
kl. 18.00–20.00. Sted: Miranda (2. etasje), Rakkestad
Tlf. 466 16 900 - www.fosterhjem.no

Bufetat

PUKKVERK Grønne Bakke

Gårdsplass- og oppkjørselsingel
Subbus Singel Pukk Fyllmasse
Levering prosjekt
Transport

Hans Braarud 40 21 49 56 Ørje

KOMMUNEBAROMETERET:

Aremark blant landets beste

Aremark er blant landets beste kommuner. På det rykende ferske Kommunebarometeret ligger Aremark på 17. plass. Det er oppsiktsvekkende bra og en stor inspirasjon for ordfører Geir Aarbu (Sp) og resten av kommunen.

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Kommunal Rapport lager hvert år et kommunebarometer. Her tar man for seg samtlige 429 kommuner. Det «konkurreres» i blant annet grunnskole, pleie/omsorg, barnevern, barnehage, økonomi og inntekt. Undersøkelsen baserer seg på statistikk fra Statistisk Sentralbyrå. Her er det altså konkrete tall som ligger til grunn, alt satt i system. Kommunebarometeret går ikke inn i de ulike sektorer og kommuner for å se bak tallene.

Aremark nr. 17

Det er ikke lenge siden NHO i Østfold uttalte at Aremark ikke har nok bærekraft til å bestå som egen kommune. Ordfører Geir Aarbu mente naturligvis noe annet, og offentliggjøringen av Kommunebarometeret kom meget beilelig for både Aarbu og resten av kom-

Kommunal Rapports kommuneranking er oppløftende lesning for ordfører Geir Aarbu.

munen. Aremark scorer ekstra godt innenfor barnevern og pleie/omsorg. Der det fortsatt er mye å

hente er i grunnskole og kommunal økonomi.

Rømskog nr. 115

Rømskog kommune ligger et stykke bak Aremark, men likevel på en respektabel øvre halvdel. Innen økonomi er Rømskog nest best i landet, og pleie/omsorg er også en god sektor for kommunen. Det som i vesentlig grad trekker ned er en skuffende 423. plass innen barnevern.

Marker nr. 228

228. plass på Marker er nok i underkant av hva man der kunne

ønske seg. Brukbart innen barnevern og deretter laber plassering innenfor de andre sektorene sørger for at Marker havner midt på treet blant landets kommuner.

Bedre enn storebrødrene

En stor trøst for våre tre Grenseland-kommuner er at de alle er bedre plassert enn sine «storebrødre» som mer eller mindre står parat til «å sluke» sin lille nabo. Markers nabo Eidsberg kom på 394. plass, Aremarks nabo Halden er nummer 378 mens Rømskogs nabo Aurskog-Høland havnet på 246. plass.

Totalplassering	Kommune	Grunnskole	Pleie/omsorg	Barnevern	Barnehage	Økonomi	Korr. inntekt
17	Aremark	295	31	2	123	203	101
115	Rømskog	165	80	423	179	2	116
228	Marker	267	336	111	390	226	92

Stine vant iPad

Stine Henriksen (14) vant en iPad i Aremark Høyres konkurranse «Hvorfor er DU glad i Aremark?» Hennes gode begrunnelse var nok til å vinne en iPad. Her en fornøyd vinner sammen med Aremark Høyres Maja Stang Wegne.

– Jeg er glad i Aremark fordi her har jeg alt jeg trenger:

Snille omtensksomme mennesker som bryr seg om hverandre, flott natur, bademuligheter, Holth Landhandleri i Strømsfoss, Joker i sentrum og alle mine gode venner! Så jeg trenger verken hytte på fjellet, båt i skjærgården eller årlige sydenturer.

Stine Henriksen

BESØK VÅR STAND på den tradisjonelle valgkampdagen 31. august utenfor Joker.

Fortell oss om dine hjertesaker.

Aremark Høyre byr på hoppeslott for barna.

BLI MEDLEM!

Vi i Høyre ønsker å ha med deg som vil påvirke bygda og landet du bor i.

Besøk Aremark Høyre på Facebook eller send mail til: aremark@hoyreforening.no

 Slå gjerne av en prat med oss på facebook.com/aremarkhoyre

NY HUSKATALOG!

PRIS ALTERNATIV 1:

LEVERANSE UTEN FLIS, MALING, VARME OG MUR

- Zanda takstein
- Isolasjon i innervegger
- Panel eller plater i himling, ubehandlet
- Plater på vegg, ubehandlet
- Malt ytterdør, standard hvit
- Hvitmalte vinduer og balkongdører
- Hvite profilerte innvendige dører, alternativt lakkerte furu fyllingsdører
- Hvitmalt trapp m/ beiseede trinn
- Malt eller lakkert listverk
- Grunnet utvendig kledning
- Sentralstøvsuger
- Balansert ventilasjonsanlegg m/ varmegjenvinger og trykkvakt
- Rørlegger m/ materiell og utstyr som dusj på vegg, innredning, vaskekum, bereder, vannutkaster, kjøkkenkum, opplegg vaskemaskin/ oppvaskmaskin
- Elektriker m/ materiell og utstyr som ferdig koblet sikringskap
- Brannvarslingsanlegg og sløkkeutstyr
- Blikkenslager m/ materiell og utstyr
- Tømrer arbeider
- Kjøkken
- Prosjektering, arkittetegninger, byggesøknad, bankgaranti og forsikringer er medtatt

Prisene er basert på SSB's indeks 15.04.13

Ta kontakt for en uforpliktende husprat i våre flotte lokaler!

PRIS ALTERNATIV 2:

LEVERANSE MED FLIS, MALING, VARME OG MUR

- Zanda takstein
- Isolasjon i innervegger
- Sparklet og malt gips, hvit mdf panel eller lakkert panel i himling
- Sparkling og maling av vegger inne eller malte mdf plater
- Malt ytterdør, standard hvit
- Hvitmalte vinduer og balkongdører
- Hvite profilerte innvendige dører, alternativt lakkerte furu fyllingsdører
- Hvitmalt trapp m/ beiseede trinn
- Malt eller lakkert listverk
- Grunnet utvendig kledning
- Sentralstøvsuger
- Balansert ventilasjonsanlegg m/ varmegjenvinger og trykkvakt
- Rørlegger m/ materiell og utstyr som dusj hjørne, innredning, vaskekum, bereder, vannutkaster, kjøkkenkum, opplegg vaskemaskin/ oppvaskmaskin og bunnledning under huset
- Elektriker m/ materiell og utstyr som ferdig koblet sikringskap
- Brannvarslingsanlegg og sløkkeutstyr
- Blikkenslager m/ materiell og utstyr
- Tømrer arbeider
- Kjøkken med hvitevarer
- Flislagt bad (vegger og gulv), flislagt gulv i vindfang/ hall og fliser på gulv i vaskerom, bod og teknisk rom
- Eikeparkett
- Det kan velges vedovn på glassplate med stålppe eller lettklinker pipe uten ovn
- Radonsperre m/ brønn og lufting over tak
- Plate på mark i hus uten kjeller
- Grunnmur i hus med kjeller
- Varmepumpe med vannbåren gulvvarme
- Prosjektering, arkittetegninger, byggesøknad, bankgaranti og forsikringer er medtatt

Bjørnegga

1. 1.433.000,-
2. 1.993.000,-

Bjørnegga 2

1. 1.927.000,-
2. 2.719.000,-

Breheim 1

1. 1.658.000,-
2. 2.371.000,-

Breheim 2

1. 1.919.000,-
2. 2.645.000,-

Breheim 3

1. 2.501.000,-
2. 3.598.000,-

Breheim 4

1. 1.743.000,-
2. 2.677.000,-

Bruri

1. 1.591.000,-
2. 2.239.000,-

Børgfjell

1. 2.018.000,-
2. 2.822.000,-

Dronningi

1. 3.507.000,-
2. 4.436.000,-

Falketind

1. 1.914.000,-
2. 2.564.000,-

Fongen

1. 2.248.000,-
2. 3.293.000,-

Gråhøi

1. 2.277.000,-
2. 3.081.000,-

Gråkollen

1. 1.913.000,-
2. 2.723.000,-

Høgeloft

1. 2.340.000,-
2. 3.172.000,-

Høgstolen

1. 2.561.000,-
2. 3.369.000,-

Høgtind

1. 1.809.000,-
2. 2.433.000,-

Kongsnuten

1. 2.641.000,-
2. 3.580.000,-

Krosshø

1. 2.717.000,-
2. 3.579.000,-

Kvitegga

1. 2.463.000,-
2. 3.332.000,-

Langedalstind

1. 2.655.000,-
2. 3.528.000,-

Langhø

1. 2.847.000,-
2. 3.774.000,-

Muen

1. 1.777.000,-
2. 2.690.000,-

Orkelhø

1. 2.012.000,-
2. 2.974.000,-

Perletind

1. 2.812.000,-
2. 3.683.000,-

Ringstind

1. 1.723.000,-
2. 2.361.000,-

Rondane 1

1. 2.345.000,-
2. 3.128.000,-

Rondane 2

1. 2.105.000,-
2. 2.899.000,-

Rondane 3

1. 3.167.000,-
2. 4.440.000,-

Rondane 4

1. 3.366.000,-
2. 4.643.000,-

Rondane 5

1. 2.064.000,-
2. 3.116.000,-

Rondslottet

1. 4.395.000,-
2. 5.574.000,-

Rundkollen

1. 2.576.000,-
2. 3.376.000,-

Skardtind

1. 2.027.000,-
2. 3.012.000,-

Smeden

1. 2.067.000,-
2. 2.829.000,-

Spiterhø

1. 1.690.000,-
2. 2.373.000,-

Steinkollen

1. 3.129.000,-
2. 4.502.000,-

Storkinn

1. 2.279.000,-
2. 3.296.000,-

Storsalen

1. 4.958.000,-
2. 6.936.000,-

Svartegga

1. 2.020.000,-
2. 2.666.000,-

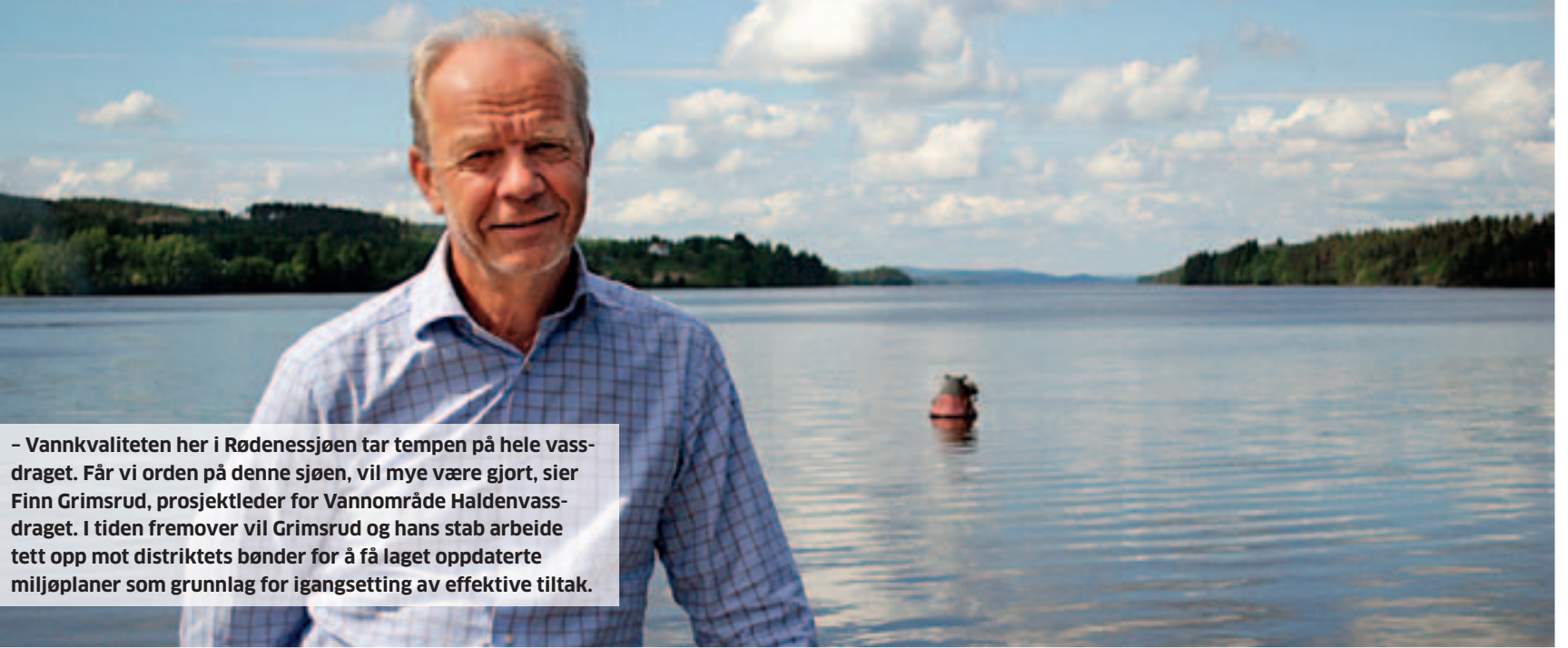
Veslesmeden

1. 1.890.000,-
2. 2.637.000,-

IDEHUS ØSTFOLDBYGG AS
Vandugbakken 5,
1850 Mysen

Tlf: 69 89 66 00
Mob: 922 38 979

E-post: post@idehus-ostfoldbygg.no
Internett: www.idehus-ostfoldbygg.no
Org.nr: NO 990 092 966 MVA

– Vannkvaliteten her i Rødenessjøen tar tempen på hele vassdraget. Får vi orden på denne sjøen, vil mye være gjort, sier Finn Grimsrud, prosjektleder for Vannområde Haldenvassdraget. I tiden fremover vil Grimsrud og hans stab arbeide tett opp mot distriktets bønder for å få laget oppdaterte miljøplaner som grunnlag for igangsetting av effektive tiltak.

Vassdraget skal bli renere!

Finn Grimsrud er prosjektleder for Vannområde Haldenvassdraget, har kontor på Bjørkelangen og er brennende opptatt av vannkvaliteten fra nord til sør. – Mye bra er gjort, men fortsatt gjenstår mye arbeid, sier han.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Vi treffes en flott sommerdag i Ørje. Et naturlig knutepunkt midt i vassdraget. Grimsrud skuer ut over Rødenessjøen og sier:

– Får vi orden på Rødenessjøen, da får vi orden på resten av vassdraget ned til Halden. Rødenessjøen tar tempen på hele vassdraget, sier Grimsrud, som bekrefter det vi alltid har hørt: Vannet blir bedre og bedre etter hvert som vi kommer nedover.

– Det er riktig. Bjørkelangensjøen i nord er verst, Femsjøen er best. Kanskje litt rart, men sånn er det.

Miljøplan

– Tilbake til Rødenes. Det er vel bare for deg å sette inn masse tiltak i Rødenes, så er alle sorger løst?

– Ja, hadde det vært så enkelt. Men det er riktig at vi nå må øke innsatsen i Rødenessjøen. Heldigvis er bøndene både flinke og ansvarsbevisste. De har gjort en stor innsats langs hele vassdraget, men det er mer å hente. Det vi nå skal gjøre er å få til en oppdatert miljøplan på hvert eneste bruk. Det er bra for bondens ressursbruk og økonomi, sier Grimsrud.

– En slik plan vil fortelle hvor næring renner ut i vassdraget og dermed hvilke tiltak som må settes i verk.

– Er det realistisk å tro at alle bønder vil bruke tid og krefter på å lage miljøplan? De fleste kan ikke noe med slikt arbeid.

– For det første er dette helt frivillig. For det andre vil jeg og mine folk selvfølgelig bistå bøndene med dette arbeidet. Først når flest mulig er med, kan vi ha håp om å nå de målene vi setter oss.

Aldri helt rent

– For noen år siden ble det utbasunert at Haldenvassdraget skal være rent i 2015. Var ikke det et luftslott?

– Jo, det var og er helt urealistisk. For det første vil Haldenvassdraget aldri bli helt rent. Det har det heller aldri vært. Vi har alltid hatt naturlig avrenning fra skog og mark, også fra tiden lenge før jordbruket kom. Derfor vil det alltid være en viss gråbrun farge på vannet. Men det viktige er at vi reduserer næringstilførselen. Da reduserer vi grunnlaget for algeoppblomstring, og vi får vann som ikke inneholder farlige stoffer. Fargen må vi nok leve med, selv om målet er å bli bedre også på farge.

– Så det er ikke farlig å bade i Haldenvassdraget?

– Nei, slett ikke. Vannkvaliteten er blitt stadig bedre. Vi har kommet langt i arbeidet. Får vi, som sagt, orden på Rødenessjøen, vil mye være gjort. Da gjenstår ekstra innsats i Skulerudsjøen, Bjørkelangensjøen og tilliggende vann, elver og bekker i nord. Der er det de siste årene bygget flere renseanlegg, så mye er også gjennomført i nord.

– Likevel er Bjørkelangensjøen langt fra ren?

– Ja, Bjørkelangensjøen er i dårlig forfatning. Men det skyldes i stor grad naturlige forhold. Både bønder og kommune har gjort mye. Mer skal det bli, men den sjøen blir neppe noen gang helt bra.

Infokampanje

Finn Grimsrud er en atypisk byråkrat. Her er det ikke snakk om ni til fire.

– Nei, det blir nesten for mye av det gode. Jobben har jeg med meg hele tiden. Det er et veldig spennende og ikke minst viktig tema.

Haldenvassdraget er så flott at jeg gjerne vil gjøre alt jeg kan for at det skal bli så rent som mulig.

– Og da må bøndene på laget?

– Ja, men det er de allerede.

Bøndene langs hele vassdraget har gjort en formidabel innsats i mange år. Men vi er ikke ved målet ennå. Faktum nå er at kommunene har bidratt til å ta mye av utslippene fra spredt avløp. Det er ryddet godt opp i flere år. Vi er godt over halvveis i dette arbeidet. Da er det bare i landbruket vi har mer å hente. Det skal vi blant annet gjøre gjennom en stor informasjonskampanje i tiden fremover. Det gjelder å motivere bøndene til å delta i arbeidet med å lage nevnte miljøplan. Det tror jeg vi skal få til, for vi har ansvarsbevisste bønder langs hele vassdraget, sier Grimsrud.

Bekkene er viktige

– Så bøndene har skylden for det dårlige vannet?

– Slett ikke! Bøndene har som sagt bidratt veldig mye. Skal vi snakke om skyld, er det landbrukspolitikken som må ta ansvaret. Omleggingen fra husdyrhold til kornproduksjon var ikke bra for Haldenvassdraget. Det er stor avrenning fra jorder med korn, mens det er minimalt med avrenning fra jorder med gress.

– Hvilke tiltak er viktige?

– Det vil variere, og det er derfor vi straks må få en oppdatert miljøplan på hver gård. Men vi vil ha fokus på avrenning. Det kan være fra jorder som pløyes. Etter at mye korn de siste årene har overvintret i stubb, er det blitt bedre. Nå ligger om lag 60–70 prosent av arealet i stubb. I Aremark er det nesten hundre prosent. Men vi vil også

se på alle bekker og elver. Vegetasjonen langs disse må på plass for å hindre avrenning. Vi skal også tenke på at avrenning fra skogen bidrar en del. Derfor er skogsdriften også et tema. Vi skal heller ikke glemme at klimaendringene bidrar til økt naturlig avrenning. Og et paradoks er det at mindre sur nedbør gir mer humus.

Belønning

– Du er både fornøyd og misfornøyd samtidig?

– Det er nok riktig. På den ene siden ser jeg at det er gjort veldig mye i mange år, både fra bøndenes side og fra kommunene. Men når vannprøver fra 1965 sammenlignes med dagens vannprøver, viser det seg at det ikke er blitt bedre på fosfor. Alle tiltak som er satt inn har altså kun ført til status quo. Da kan vi bare tenke oss hvordan vassdraget i dag ville sett ut uten disse tiltakene.

– Vil vi noen gang nå målet?

– Vi har kommet langt, men mye gjenstår. Vi skal i gang med å utarbeide nevnte miljøplaner umiddelbart. Dette arbeidet skal være ferdig neste år. Så skal det settes inn konkrete tiltak. Det meste på frivillig basis, og bønder som bidrar, skal få belønning. Vi må ha en skikkelig gulrot. Om vi når målet? Realistiske mål skal vi nå. Men et helt rent Haldenvassdrag får vi aldri. Det er rett og slett ikke mulig, sier Grimsrud.

– Vi skal bli bedre år for år. Det er jo slett ikke verst allerede. Særlig i sør, men som sagt; får vi skikk på Rødenessjøen er mye gjort. Så tar vi arbeidet skritt for skritt, sier Finn Grimsrud, som altså leder Vannområde Haldenvassdraget, et prosjekt i regi av fire kommuner, åtte bondelag, fylkesmennene i Østfold og Akershus og landbruksrådgivningene i Østfold og Akershus.

Granitt og blå akkorder

Siv Birgithe Isaksen.

Anne Britt Stapelfeldt.

– Gjennom «Granitt og blå akkorder» ønsker vi å ta leseren med på en reise gjennom årstider og stemninger i livet, sier forfatterne Siv Birgithe Isaksen og Anne Britt Stapelfeldt. De er begge fra Halden og var tidligere elev og lærer ved samme skole. Nå har de funnet hverandre på et nettsted for folk som liker dikt.

Siv er debutant, er utdannet sykepleier og jobber i Halden kommune. Hun har skrevet dikt siden 2001.

Anne Britt flyttet til Halden i 1970 og jobbet som lærer frem til 2008. Har gitt ut tre bøker; «Kontraster i mitt landskap», «Bussreisen» og «Min vei med Parkinson på slep».

Sterke dikt

Diktene står tydelige og sterke side om side. Anne Britt er den utadvendte med de «store tankene» om det som skjer i livet og verden. Hun skriver om å hente seg ny kraft i naturen når livet butter imot, og om at det alltid finnes en ny vei videre. Siv beskriver styrken og gleden enda mer knyttet til det nære, mellommenneskelige – hud, hender, lengsel...

Livets helhetsbilde har både glede og sorg i seg, men midt i alt som skjer finnes det alltid en vei videre. Det er dette «Granitt og blå akkorder» vil formidle.

Boken lanseres hos Bokhandler Andersen i Halden 7. september. Den kan kjøpes hos alle bokhandlere/nettbokhandlere, eller ved henvendelse direkte til forfatterne. Boken selges også i bokkafeen på Aslakstrøm gård i Aremark.

ØØ

«Granitt og blå akkorder» er en rykende fersk diktbok som blant annet selges i bokkafeen på Aslakstrøm.

Store og små koste seg med fiskestang og funballs på brugsområdet under Kanallekene.

Hyggelig familieda

Kanallekene i Ørje er så smått i ferd med å bli en sensommertradisjon i Ørje. I år var det en jevn strøm av besøkende til brugsområdet der det ble servert noe for enhver smak.

ØVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Den aktuelle lørdagen tidlig i august startet med strålende vær. Så kom tunge skyer fra sør. Selv om dagen fikk en våt avslutning, rakk store og små publikummere å kose seg masse på det flotte området ved Ørje sluser.

Det var Nils Ole Solberg som for noen år siden lanserte ideen om Kanallekene. Han trakk selv i trådene de første årene, men nå har kulturretaten i kommunen tatt over. Alt tyder på at tiltaket er så populært at det vil bli en tradisjon i mange år fremover. Marker får gjennom Kanallekene vist frem det flotte sluseområdet, med sine dampbåter, historiske bygninger, idylliske uteområde og ikke minst Haldenvassdragets Kanalselskap. Og vi skal selvsagt ikke glemme de lokale lag og foreninger som gjennom sine aktiviteter gjør Kanallekene til den hyggelige aktivitetsdagen det er blitt.

Flinke fotballgutter

Et populært og ikke minst økonomisk viktig tiltak for lokale lag og foreninger er ordførers fløtærloppo. I år var det juniorene i Ørje IL som fikk ansvaret for salg av «stokker». Helt frem til tømmerlippet i slusene ble det solgt lodder, og en gledesstrålende Abdi Hassan og hans fotballkamerater jublet ekstra da siste «lodd» ble solgt og 25.000 kroner var sikret til den omfattende satsingen Ørje IL gjør på sine juniorer, i nært samarbeid med Mysen IF.

Kunstutstilling

Fiskekonkurranse, funballs, bruskassestabling, kasting av våt svamp, rebusløype og tur med dampbåten «Hans». Dette var bare noen av de morsomme aktivitetene. I tillegg bød arrangørene på åpent museum og åpen kunstutstilling med den anerkjente billedkunstneren Halvard Haugerud. Musikalsk innslag bød dagen også på. Og selvsagt fløtærloppo.

En spektakulær og litt skremmende aktivitet som tiltrakk seg mange. De beste klarte å stable tjue bruskasser før de gikk over ende.

Ørje IIs hardt satsende juniorlag hadde ansvaret for å selge «stokker» til Ordførerens fløtærlotto. De siste loddene/stokkene ble solgt like før det braket løs, og det ga 25.000 kroner i klubbkassa.

Kasting av våt svamp i ansiktet på en frivillig medarbeider. Snakk om å ta ansvar for at andre skal ha det morsomt!

Funballs er blitt sommerens store hit i Grenseland. Her er en liten krabot på plass mens ballen fylles med luft.

ag ved kanalen

Mye spennende å se og gjøre for store og små i Haldenvassdragets Kanalmuseum.

PETER VANT 20.000 KRONER

Peter Jensen fra Ørje stakk av med førstepremien på 20.000 kroner i Ordførerens fløtærlotto under Kanallekene. Nærmest kom Åge

Rørvik, Marker og Truls Nilsen, Ørje, som begge fikk 2.500 kroner.

Fiskekonkurransens seniorklasse ble vunnet av Per

Arne Haugerud, mens Olaf Johansen vant veteranklassen.

Vinnere av Kanalmuseets rebusløype var Emma og Axel Westgaard.

Byggmester Bjørnar Østensvig

- LANDBRUKSBYGG
- RESTAURERING
- MINDRE MURERARBEID

- HYTTEBYGGING
- NYBYGG
- TILBYGG

Behjelpelig med tegninger og søknader. Godkjenninger for våtrom

Telefon 91 30 37 61. Adresse: 1798 Aremark

Viktig å bli sett i mørket

De hadde ikke vært mange dagene på skolen, førsteklassingene i Marker, før de ble minnet på at høstmørket kan være farlig. Derfor fikk de flunkende nye reflekssvester.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

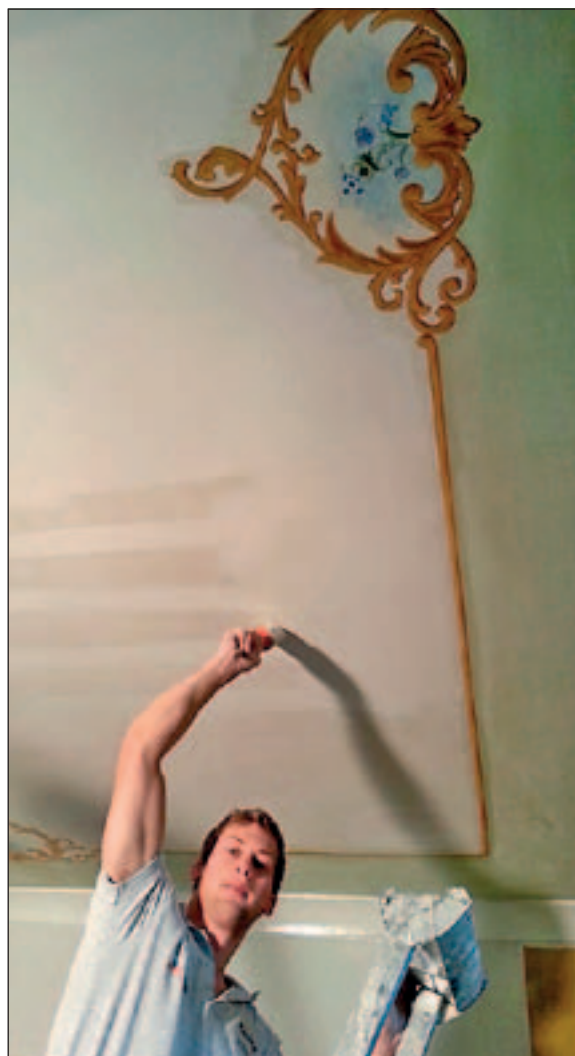
Markedssjef Tom Lervik i Marker Sparebank troppet opp på Marker skole med en stor pose full av flotte reflekssvester. Det var stas, og det var slett ikke vanskelig å samle elevene i 1A og 1B til prøving av de nye vestene.

- Viktig å bli sett

- Nå som det blir stadig mørkere utover høsten, er det viktig at dere blir sett i trafikken. Bruk vestene når dere er ute. Men dere må selvfølgelig bruke dem ellers også. For vestene er jo veldig fine, sa Lervik. Og det var de nybakte førsteklassingene helt enige i. Og de lovte selvsagt å bruke reflekssvestene flittig. For ingen har vel lyst til å bli påkjørt!

Markedssjef Tom Lervik i Marker Sparebank sammen med årets førsteklassinger i Marker. Barna fikk nye reflekssvester.

STUDSRUD
MALERMESTER

maling
våtrom
tapetsering
dekor
interiørdesign
flislegging
liftutleie

Salg av linoljemaling og andre produkter til antikvarisk restaurering.
Dekorasjonsmaling

Storgt. 63, 1870 Ørje. Tlf. 69 81 14 88. E-post: post@studsrud.no

MESTERVERK SIDEN 1875

www.studsrud.no

**KrF vil gi
familiene valgfrihet
til å bestemme over
egen hverdag.**

STEM KrF!

Line Henriette Hjemdal

Treig maskin?

TRENGER PC'N SERVICE?

- Vi kan oppgradere og få den raskere!
- Fjerning av virus/spyware
- Installasjon av antivirus
- Installasjon av programvare.

Ta med maskinen til verkstedet i butikken. Stasjonær eller bærbar – vi fikser det meste!

SluseByen D@ta AS

Tvillinggata 1 Ørje. Tlf. 69 81 20 15. Mob. 472 55 175.
E-post: post@slusebyendata.no

Ole Eide er en blid og likandes kar med en solid CV. Nå er han på plass som sjef for landbrukskontoret for de tre Grenseland-kommunene. – Jeg håper vi skal få til mye spennende fremover. Det er bare å komme med gode ideer og innspill. Det skal ikke stå på oss, sier han.

Ny giv for landbruket

Samarbeidet mellom Aremark, Marker og Rømskog blir stadig tettere. Nå er en ny, ambisiøs og særdeles trivelig kar på plass som sjef for det allsidige landbrukskontoret. – Jeg har store ambisjoner for hele Grenseland-regionen, sier Ole Eide.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Ole Eide er ny leder for plan, landbruk og miljøkontoret for Aremark, Marker og Rømskog. Han har en solid CV med både det formelle og ikke minst en arbeidserfaring som vil bli til stor nytte for hele Grenseland. Dessuten er den blide trønderen gift med ei Ørje-jente og har de siste femten årene bodd på Lihammeren i Ørje.

– Joda, jeg er godt kjent med lokale forhold. Men det har blitt mye pendling, så slik sett er det deilig å kunne jobbe hjemme», sier han.

Fra Bjugn

Ole Eide er fra Bjugn i Sør-Trøndelag. Han er en blid og likandes kar med glimt i øyet og masse humor. Men først og fremst er han en dyktig fagmann med lang erfaring og et oppriktig ønske om å skape noe for bønder og andre tilknyttet hans «departement».

– Men jeg er ikke alene. Vi er en stab med åtte godt kvalifiserte medarbeidere. Sammen skal vi ta oss av landbruk, oppmåling, byggesaker, viltforvaltning, miljø, spredt avløp og arealplanlegging. Her er det mye som berører alle innbyggere og hytteiere, sier han.

– Det finnes folk med ønsker og ideer, men det er ikke alltid like lett å få den støtten man trenger. Kan du garantere nye tider for disse?

– Ja, det kan jeg. Alle med ideer oppfordres

til å ta kontakt med oss. Vi er til for å hjelpe, veilede og inspirere. Intet vil være bedre enn at folk skaper vekst og utvikling i våre kommuner, sier Eide.

– Jeg er allerede godt i gang med å invitere meg selv ut til interesserte bønder. Må få en oversikt over ønsker og behov. Landbrukskontoret skal være bondenes beste venn. Ikke et byråkratisk hinder.

Lang erfaring

Ole Eide og hans stab har base på rådhuset i Marker, men de skal titt og ofte være tilgjengelig både i Aremark og i Rømskog.

– Vi skal ha faste kontordager der, men passer ikke det, er det bare å avtale møter. Vi får det til, sier Ole Eide, som har lang erfaring innen landbruk.

Utdanningen har han fra Oslo og Norges Landbrukshøgskole på Ås. Det har blitt både statsvitenskap, økonomi og ressursforvaltning. Yrkeserfaring har han blant annet fra 11 år som jordbrukssjef i Aurskog-Høland og som landbrukssjef i Follo, der han jobbet i et interkommunalt miljø med seks involverte kommuner. Han har også jobbet ved Statens Landbruksforvaltning i Oslo.

– Det har skjedd mye positivt i Grenseland de siste årene. Kommunene samarbeider godt, og bedre skal det bli. Jeg har med meg masse

ideer og lang erfaring som forhåpentligvis skal komme våre kommuner til nytte, sier han.

– Men jeg og min stab er helt avhengig av godt samarbeid og gode innspill. Så min oppfordring til alle i landbruket i våre kommuner er: Sett i gang! Kom med ideer. Så skal vi gjøre alt vi kan for å hjelpe til med å få ting realisert.

Mange likheter

Aremark, Marker og Rømskog har mange felles trekk, men det er også forskjeller.

– Spesielt i forhold til miljø og avrenning er det en viss forskjell på kommunene. Aremark og Marker deles begge av Haldenvassdraget. Slik sett skiller Rømskog seg klart ut. Men likevel er det mer som forener oss enn det som skiller oss. Vi har mange av de samme utfordringene, sier Eide.

– Du er også miljøsjef. Hva kan og bør bondene gjøre i forhold til vassdraget?

– Vi har mange utfordringer, men jeg vil si at jordbruket har fått altfor lite kreditt for den store miljøjobben som er gjort. Bondene har virkelig tatt tak i problemet, og gjennom mange år er det satt inn omfattende tiltak som har gitt gode resultater. Dette gode arbeidet skal vi jobbe videre med. Ikke minst er det viktig for bondene selv. Jordavrenning er lite ønskelig av flere grunner. Gjødsl er ikke billig, og vi ønsker jo alle et rent og innbydende vassdrag.

Stor aktivitet tross til tider trøstesløst vær under Strømsfossdagen.

Åpne sluser i dobbelt fo

Etter en fantastisk sommer med strålende vær fikk arrangøren av Strømsfossdagen føle hvor lunefull august kan være. For å si det slik; det var ikke bare Engebrets Soots sluser som åpnet seg denne dagen. Men mye vann til tross, over to tusen publikummere fikk fine opplevelser i flotte Strømsfoss.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Strømsfossdagen ble i år arrangert for attende gang. Det viser hvilken tradisjon dette er blitt. Og selv om det langt fra ble noen publikumsrekord denne gang, er selve arrangementet større enn noen gang. For oppslutningen fra næringsdrivende, lag og foreninger er formidabel. Hele det flotte området på Kanaltangen fylles av ulike stands. Vi får bare håpe at det trøstesløse været ikke skremmer deltakerne fra å melde sin ankomst også neste år.

Rekord i mølla

Fotografene Tom Richard Andreassen og Steinar Myhre registrerte selvsagt regnet utenfor, men i tørre og fine lokaler i Strømsfoss Mølle strømmet publikum til den store fotoutstillingen. Slik publikum har gjort siden åpningen 2. august, og slik de har gjort i mange uker. For også den store kunstutstillingen tidligere i sommer har hatt rekordbesøk.

– Fotografene Andreassen og Myhre bor bare et steinkast eller to fra mølla. De har vidt forskjellig bakgrunn, men er skjønt enige om at utstillingen i sommer har gitt mersmak. Begge ser for seg muligheten for å ha en eller annen form for fotoutstilling hvert år.

Mye spennende

Selv om salgsbodene store deler av dagen var dekket av plast for å redde varene fra regnet, meldte flere utstillere om godt salg. Det gikk unna med både mat og drikke, og aktiviteter som hønebingo og funballs var så populært at ventetiden for å få prøve var lang. Og fra scenen spilte A Blue Remark. Det låt utmerket, men dessverre for bandet var det ikke så mange som valgte å sette seg ned i striegnet. Men bandet leverte varene likevel. Det står det stor respekt av.

Entusiastene fra Grensetreffet i Halden leverte også varene. Det er blitt en tradisjon at flotte amerikanske biler i lang kortesje avlegger Strømsfoss et besøk.

Midt oppi all viraken Strømsfossdagen skaper, har Holth Landhandleri og Møllerens Hus travle timer. Og et steinkast unna ligger både DS «Turisten» og MS «Strømsfoss». Begge fikk selskap av en rekke privatbåter av alle slag.

Årets Strømsfossdag ble en våt, men absolutt hyggelig opplevelse. Ingen bebreider arrangøren for været, og neste år er det på'n igjen. Da blir været aldeles strålende. Det har arrangøren og alle involverte fortjent.

Hønebingo var et morsomt innslag: Sats penger på et tall og vent og se hvor høna slipper en knert.

Tom R. Andreassen var strålende fornøyd med sin aller første fotoutstilling. De lokale bildene har masse sjel, og flere av bildene var solgt allerede før Strømsfossdagen.

Steinar Myhre viste flotte hverdagsbilder fra Aremark. Denne serien med bilder av høner vakte berettiget oppsikt. - Publikumstilstrømningen har vært meget god, sa en fornøyd Myhre.

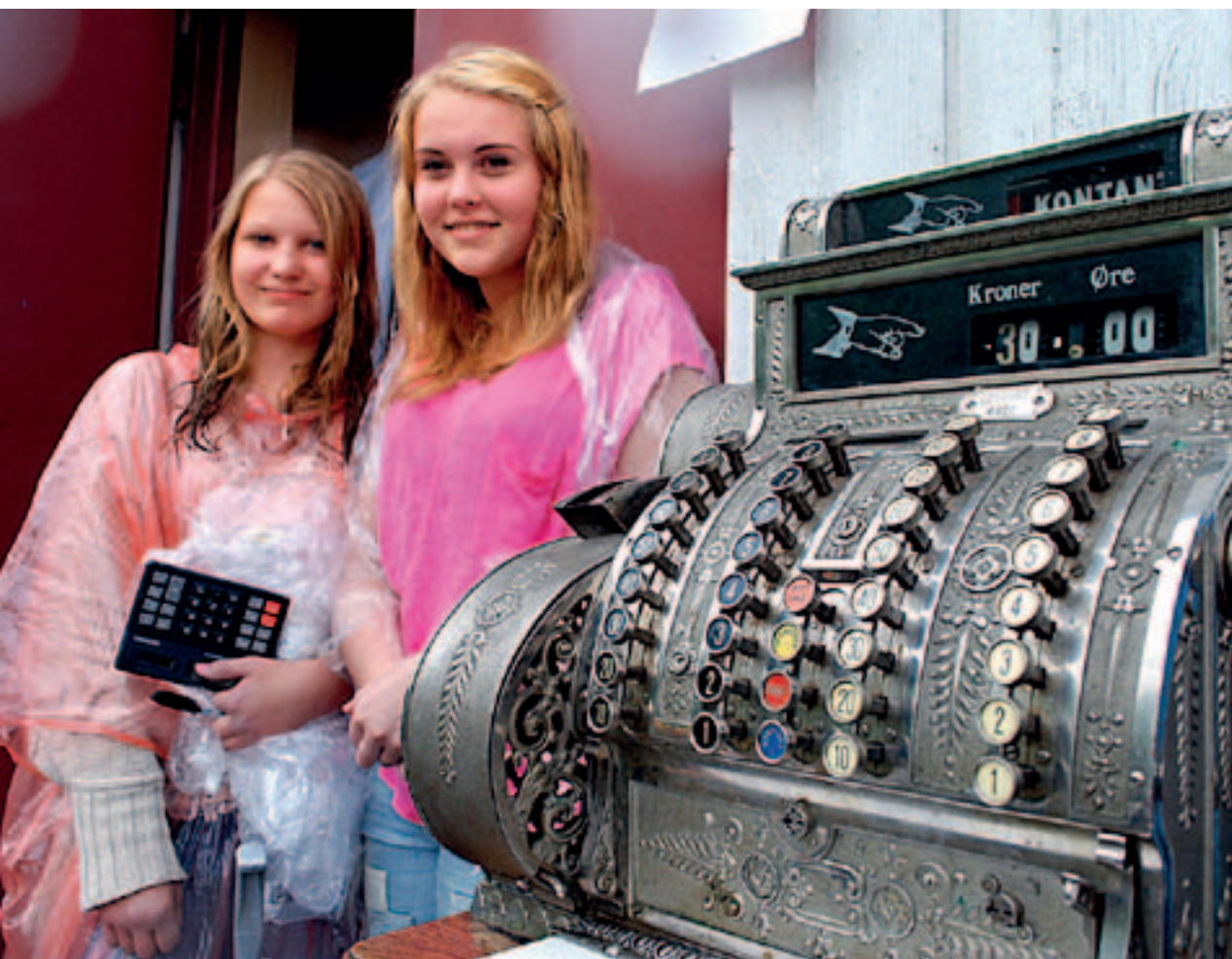

En armada av amerikanske biler gjestet tradisjonen tro Strømsfossdagen. For de stolte bileierne var været mindre plagsomt enn det var for tilskuerne.

Anne Mette Amundsen solgte luer og andre bruks-gjenstander. Den alltid sprudlende damen fra Halden, men bosatt i Nössemark, holdt humøret oppe tross ufyselig vær.

orstand i Strømsfoss

Et eldgammelt og blytungt kassaapparat ble for anledningen fraktet ned fra loftet hos Holth Landhandleri. Sara Holth (t.v.) og Stine Henriksen betjente apparatet til salg av is og brus. - Vi har vel ikke akkurat solgt massevis av is i dag, sa de to jentene tappert der de sto i striregnet.

Odd Lilleng var en av mange frivillige som sto på for at besøkende på Strømsfossdagen skulle få gode opplevelser.

Funballs nok en gang. Køen var på bortimot en time for alle som ville gå på vannet.

Strålende av NMK Aremark

Sommerfestivalen i Brekka er årets viktigste motorbegivenhet for bilcrossentusiastene. For arrangøren NMK Aremark er arrangementet helt avgjørende for driften gjennom hele året. Over 600 mennesker tilbringer en uke i Aremark. Det gir mange kroner i mer enn én lomme.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Den sportslige siden av Sommerfestivalen er selvsagt viktig. Det trenes, trimmes, jobbes og forberedes. Målet er å vinne flest mulig løp. Men bare noen få havner øverst på pallen. Vi skal ikke her dvele ved det sportslige. Det har vi andre aktører som gjør. Men vi slår fast at Aremarks egen Michael Lervik kjørte fra alt og alle og gikk helt til topps.

For hele familien

Selv om heder og ære alltid er viktig i sport, er Sommerfestivalen et eksempel på at det er så mye annet som teller kanskje enda mer. Her er hele familier samlet om sin felles interesse. Som den kjempestore «familien» fra Aurskog-Høland. Totalt 150 mennesker fra vår nabo i nord la beslag på halve indre bane. Der bodde

de i busser og campingvogner i en drøy uke. Det gikk i grillmat, motorolje og mye annet. Alt i en gemyttlig tone og med masse humor. Og noen av dem viste konkurrentene ryggen også.

– Dette er kjempesosialt, men også viktig for familien. Hvem andre får med seg voksne unger på en ukes sommerferie? Spør Knut Sørås fra Løken i Aurskog-Høland. Ungdommene rundt nikker og sier at motorsporten er så attraktiv at de slett ikke har noe imot å være med foreldrene på ferie til Aremark.

Fantastisk jobb

Torbjørn Vestby er leder og primus motor i NMK Aremark. Uten ham ville mye sett annerledes ut. Men takket være en motorinteressert familie kan Torbjørn legge all sin sjel i jobben. Hvor viktig han er, er tydelig etter få minutter i Brekka. Alle skal ha et ord med ham, og viktige beslutninger tas fortløpende. Staben er velsmurt, og

alt går på skinner. Og det er mye, for over 600 mennesker i stekende varme krever sitt. Det skal spises og drikkes, og mye skal ut igjen. Og skitne og svette kropper må vaskes. Det er mye logistikk som skal på plass til et arrangement som Sommerfestivalen.

Må utnyttes bedre

Men gode kroner i kassa og ikke minst massevis av positive tilbakemeldinger til arrangøren gjør at innsatsen betaler seg for NMK. At Aremark så ettertrykkelig blir «satt på kartet» gir dessuten ringvirkninger langt utover Brekka. At ikke alle i Aremark ser potensialet, er en annen sak. Men det bør de gjøre allerede neste år, for så mange mennesker i så mange dager har et økonomisk potensial av det gedigne slaget for et lite lokalsamfunn. På dette området har Aremark ennå mye å lære.

Mange familier og totalt 150 mennesker fra Aurskog-Høland tilbrakte over en uke i hett sommervær i Brekka. – Sommerfestivalen er helt topp! Sosialt og spennende.

Torbjørn Vestby er mannen verken NMK Aremark eller Sommerfestivalen i Brekka kan klare seg uten. Primus motor, allestedsnærværende, blid og hyggelig. Har full oversikt og har en mening med alt han gjør. Joda, Torbjørn er Mr. Bilcross og vel så det.

Ulv i fåreklær! Denne norsk/svenske blondinen lurte sine mannlige konkurrenter trill rundt. Anitra Nilsen (23), opprinnelig fra Asker, men bosatt i svenske Koppom det meste av livet, kjører bilcross fortere enn de aller fleste mannlige konkurrenter.

Aremarks egen Jan Michael Lervik kjørte fortere enn alle andre under Sommerfestivalen i Brekka.

Sommerfestivalen i Brekka er et familiearrangement som byr på herlige opplevelser for store og små av begge kjønn. Disse småtassene tar seg en dukkert og lar andre ta seg av hestekreftene.

Årets førsteklassinger

Årets førsteklasse ved Rømskog skole består av sju elever. Bak fra venstre Olander Kind Vikestad, Eline Sundsrud, Elise, Trond-Einar Gjemble Aanstad. Foran Mats Unneberg, Elliot Norheim-Bergquist, Isak Høgenes Bergquist og kontaktlærer Anne Gangnes Kleiven.

Første klasse i Rømskog

www.marker-sparebank.no

SPARING
ER VERDENS
BESTE IDÉ

Det skal ikke så veldig mye til ...

Penger spart gir trygghet, fleksibilitet og muligheter. Sparing er nøkkelen til å realisere mye av det du ellers bare kan drømme om. Og det aller beste er at det ikke skal så veldig mye til. En beskjedne sum hver måned blir overraskende fort mye penger!

**Velkommen til
en prat om sparing!**

TELEFON 69 81 04 00
epost@marker-sparebank.no

[www.facebook.com/
markersparebank](https://www.facebook.com/markersparebank)

Marker
sparebank
– førstevalget

AREMARK • MARKER • RØMSKOG • MOSS • RAKKESTAD

Foto: Øyvind Ottersen

Første klasse i Marker, 1 A

Klasse 1A ved Marker skole består av 11 elever.

Bak fra venstre kontaktlærer Kari Anne Vikeby Ødegaard, Kamille Bankauskaite, Sondre Jaavall, Anna Karoline Krog, Nora Bergersen, John Einar Bjerke, Håkon Haugen og assistent Astrid Syversen.

Foran Vilma Larsdatter Jaavall, Melvin Branes, Jenny Halvorsrud Syversen, Tobias Ronander og Seda Tsagaraeva.

Første klasse i Marker, 1 B

Klasse 1B ved Marker skole består av 12 elever.

Bak fra venstre kontaktlærer Jane Gunneng Henningsmoen, Tony Nak-kim Wiig, Marcus Kristensen, Albinot Kikaj, Cathrine Lindal Johansen, Elin Zebari, Telma Fjeld og assistent Kari Møllhausen.

Foran Haakon Bruun-Larsen, Sandra Sløtte Iversen, Ada Brandsrud, Olivia Hassan Westlie og Malin Granli. Ole Magnus Falkenberg Grini går også i klasse 1B, men var ikke til stede da bildet ble tatt.

Første klasse i Aremark

Årets førsteklasse ved Aremark skole har 11 elever.

Bak fra venstre Casper Bokerød Strand, Emil Utsi Hovden, Isac Rølleid-Jensen, Erik Kristoffer Norén, Leon Espelund, Jens Øivind Lie, Anders Nicolai Buer.

Foran Abelone Wegne, Tara Fagerhøi, Sigrid Buer, Emily Johanne Dagrød og kontaktlærer Mette-Marit Grønmyr.

La stå!

Rømskog Motorsport er en liten klubb med mange flinke utøvere og ildsjeler. 21. september skal klubben arrangere NM her på den flotte banen på Karsby.

Rømskog arrangerer NM!

Rømskog Motorsport er landets minste motorsportklubb, men det er slett ingen hindring for at klubben gjør seg gjeldende i nasjonal sammenheng. I høst skal klubben arrangere NM.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Nytt i år er at Norgesmesterskapet i enduro skal avgjøres gjennom deletapper. 21. september går det første NM-etappeløpet på Rømskogs flotte motorsportanlegg på Karsby. For den som ikke er lokalkjent, kan vi opplyse om at banen ligger helt inntil hovedveien (fylkesvei 21) mellom Rødenes og Rømskog.

Samarbeid

I samarbeid med Rakkestad Motorsport og NMK Aurskog-Høland satser Rømskog Motorsport på å få til en skikkelig endurofest like før den andre store høstbegivenheten braker løs – elgjakta.

Interessen for enduro og motorsport har

lenge vært stor i lille Rømskog. Det jobbes godt med rekruttering, og selvsagt har bygda store motorsønn Jan Atle Gjemble hatt en enorm betydning, både for miljøet, men selvsagt også som inspirator og pådriver. Gjemble ble så sent som i fjor Norgesmester for senior. Det er en tittel som henger høyt.

Rømskog Motorsport ble egen klubb i januar 2012. Banen på Karsby er offentlig godkjent. Den ble høytidelig åpnet med et oppvisningsarrangement 25. september 2010.

Norgescup i enduro

Sportslig sett er det slett ikke bare Jan Atle Gjemble som har hevdet seg godt. I Norgescup 2011 tok klubben hjem to pokaler. Kristian Myrvold ble vant B-klassen, mens Anita Sletten ble

nummer to i dameklassen. Året etter var det kun Anita som sto på pallen sammenlagt. Hun ble da nummer tre.

Rekruttering

Rømskog Motorsport tar rekrutteringsarbeidet på alvor, og alle bidrar til et hyggelig miljø for førere i alle aldre, og ikke minst for foreldre og andre som kommer for å se på. Klubben samarbeider også med nærliggende klubber i forhold til lisenskurs, og klubben rår over to rekrutteringssykler til utlån; 50ccm og 100ccm, samt utstyr. Om motorinteresserte i resten av Grenseland har lyst til å prøve seg på enduro, er det bare å ta kontakt. Klubben har både egen webside (<http://www.romskog-motorsport.com>) og egen facebook-side.

ANONBY MASKINENTREPRENØR AS

Graving - veivedlikehold -
vann - avløp - plenklipping -
snørydding - trefelling -
vaktmesteroppdrag for hus,
hytter og næringseiendommer

Sven-Ole Nesset
Mob. 90 66 24 81
Email:
nesset@halden.net

SELVBETJENING/
UTSALG AV POTER

ANONBY GÅRD Ørje

Poteter egg og honning
Kontakt oss på 41 52 30 17

ANONBY GÅRD, 1870 ØRJE. E-MAIL: NESSET@HALDEN.NET

FERDIGBETONG

MONA BETONG A/S

«triv'lig og rask levering»

Tlf. 69 89 44 90

FAKS 69 89 48 92

Klart for Flyktningmarsjen

Søndag 8. september er det igjen klart for den tradisjonsrike og populære Flyktningmarsjen i Rødenes.

ØVIND OTTERSEN, TEKST

Rødenes IL arrangerer, og det blir som tidligere år start og mål fra Skogstad gård øst i Rødenes, åtte kilometer nord for Ørje.

– Marsjen blir i år den 32. i rekken og er vel innarbeidet og i tråd med tidligere års marsjer, forteller Aasmund Degnes, leder for arrangementet.

– Det er én løype på 12 kilometer. Den går på veier og stier i skogen. Ruten er i store trekk den som grenselosene Arthur Gåseby og Iver Skogstad brukte under krigen, sier Degnes.

Riksrøys nr. 35

Gåseby og Skogstad benyttet forskjellige ruter, men traseen som marsjen følger, er den mest brukte. Derfor er dette en fin mulighet for en vandring på historiske stier i skogsterreng fra Skogstad gård og

frem til riksrøys nr. 35. Ved riksrøysa blir det gudstjeneste klokka 12, etterfulgt av musikk fremført av Slusebrass.

– Noen veteraner vil møte opp ved riksrøysa og fortelle om hendelser fra krigen. Derfor er dette en fin mulighet til en trimtur kombinert med en historisk påminnelse om hva som foregikk i grenseskogene under krigen. Det er oppslag og historiske beskrivelser på plakater langs løypa, sier Degnes.

Dalende oppslutning

Turmarsjer generelt hadde sin storhetstid på 1980-tallet. De siste årene har oppslutningen vært dalende. På det meste hadde Flyktningmarsjen 850 deltagere, mens det i fjor var 100 med på marsjen. Arrangøren Rødenes IL håper å snu trenden ved at mange «grenseboere» i år tar turen og får en fin opplevelse søndag 8. september.

Flyktningmarsjen går fra Skogstad gård i Rødenes og frem hit til riksrøys nr. 35. Årets marsj går søndag 8. september. Foto: Finn Wahl

Starttidspunkt er fra klokken 09-12.

– Husk at her er ingen tidtaking. Alt er i eget tempo. Skulle du ha

spørsmål, er det bare å ta kontakt på telefon 489 90 533, sier Aasmund Degnes.

SPRÅKKURS

Bli bedre i norsk!

Bolyst-prosjektet arrangerer nye språkkurs for innbyggere i Marker, Aremark og Rømskog.

Det blir to kurs, ett på dagtid og ett på kveldstid.

De som ønsker det, kan gå opp til offentlig godkjent norsksprøve.

Påmelding og spørsmål:

Ragnar Olsen: 454 05 162 /
ragnar.olsen@marker.kommune.no

Bjørnar Storeheier: 932 06 789 /
bjornar.storeheier@marker.kommune.no

LANGUAGE COURSE

Join the Norwegian course!

The Bolyst Project arranges new language courses for inhabitants of Marker, Aremark and Rømskog.

There are two courses, one during daytime and one in the evening.

Those participants who want to can sign up for the officially certified Norwegian examination.

For enquiries or to enrol:

Ragnar Olsen: 454 05 162 /
ragnar.olsen@marker.kommune.no

Bjørnar Storeheier: 932 06 789 /
bjornar.storeheier@marker.kommune.no

Kursdager:

Tirsdager 10.00-12.45 i Marker Rådhus, Ørje
Torsdager 18.00-20.45 på Marker skole, Ørje

Kursperiode: uke 37-48

Pris: kr. 750,-

+ studiemateriell (ca kr. 800,-)

Påmeldingsfrist: 5. september

Alder: fra 13 år

Info-møte: Marker skole mandag 2. sept kl. 18

Course days:

Tuesdays: 10 am-12.45 am

in Marker Rådhus, Ørje

Thursdays: 6 pm-8.45 pm in Marker School, Ørje

Course period: Weeks 37-48

Price: NOK 750.00 plus study material (approx. NOK 800.00)

Deadline for enrolment: 5 September

Ages: from 13 years of age

Info meeting: Marker School, Mon. 2 Sept. 6 pm

AREMARK

MARKER

RØMSKOG

Ny leder i Aremark Frivilligsentral

1. september får Frivilligsentralen i Aremark ny leder. Nina Krafft Skolleborg tar over ansvaret etter Mary Anne Gløboden.

Nina Krafft Skolleborg tar 1. september over som daglig leder av Frivilligsentralen i Aremark.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Frivilligsentralen har holdt det gående i Aremark i mange år. Det startet i det små i annen etasje på Fosby skole. Etter hvert kom «sentralen» inn i foajeen i Marker Sparebanks bygning i sentrum. Mary Anne Gløboden holdt orden på Frivilligsentralen i flere år, avløst av et år med permisjon. Da vikarierte mor Inger Lise Gløboden.

Ny leder

Nå skal Mary Anne Gløboden inn i helstilling innen barnevernet. Det betyr at nye koster tar over Frivilligsentralen. Det blir altså Nina Krafft Skolleborg, et velkjent ansikt i Aremark. Hun er både selvstendig næringsdrivende på Skolleborg gård og senterpartipolitiker. Hun er idérisk og har gjennom mange år vist at hun «får det til». De mange brukerne av Frivilligsentralen i Aremark bør således ikke være bekymret for fremtiden.

Frivilligsentralen i Aremark holder til i rådhuset.

Haukenestårnet i Rømskog er et populært turmål, og stadig flere velger å overnatte i høyden.

POPULÆRT TÅRN I RØMSKOG

Haukenestårnet i Rømskog er et tidligere branntårn som nå er restaurert og en del av Den Norske Turistforenings hyttenettverk. Mange besøker tårnet for å nyte den fantastiske utsikten, og noen benytter anledningen til også å overnatte. I 2011 var det 69 registrerte overnattinger i tårnet. Tallet økte til hele 157 i 2012. Tall for inneværende år foreligger ikke ennå. Sesongen er langt fra slutt. Men mye tyder på at den positive trenden fortsetter.

Husk å forsikre det mest dyrebare du har

Barneforsikringen vår gir ekstra trygghet hvis noe skulle skje. Vi kan også hjelpe deg når du har spørsmål om små og store hendelser i barnets liv. Tjenesten **Din helsesøster** er alltid inkludert når du velger barneforsikring hos oss. Her får du snakke med en erfaren helsesøster om alt fra vannkopper til det å sette grenser.

Spørsmål? Kom gjerne innom på kontoret vårt i Ørje eller ring oss på 69 81 01 80.

Gjensidige Marker
gjensidige.no

Jon Ivar Nasset er bare 19 år, men han er likevel norgesmester og drivkraft, ildsjel, instruktør og inspirator i Ørje IL bueskyttere.

En smak av Robin Hood

Jon Ivar Nasset er 19 år, men allerede flere ganger juniornorgesmester i bueskyting. De siste årene har hans innsats bidratt til at Ørje IL tok opp bueskyting som undergruppe. – En spennende idrett, og vi har plass til mange flere, sier han.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Bueskyting er en olympisk idrett, og det krever mye trening og gode evner for å hevde seg i toppen. Men det er bare noen som ønsker å drive det så langt. Jon Ivar Nasset har trent i mange år, og resultatene har kommet jevnt og trutt.

– Hvordan det hele startet? Jeg tenkte nok litt på Robin Hood da jeg begynte, sier han.

Passer for alle

– Bueskyting passer for alle, sier Nasset.

– De som vil satse og bli gode, har mulighet til det. De som bare vil ha det morsomt, har også alle muligheter til å få mye ut av hobbyen. Og bueskyting passer utmerket for funksjonshemmede. Vi er ikke mange i bueskyttergruppa i Ørje, men vi som er med holder det gående jevnt og trutt med trening på Bommen om sommeren og inne i gymsalen på skolen på vinteren. Jeg håper virkelig at andre også får lyst til å være med. Det er plass til alle som vil, enten de er unge eller gamle, eller om de er fra Marker, Aremark eller Rømskog, sier Jon Ivar Nasset.

Eneste krav klubben stiller til dem som skal skyte er at de er over 10 år. De yngste må ha med foresatte, for bueskyting er ikke ufarlig. Konsentrasjon og ansvarlighet er viktig for sikkerheten.

Ingen dyr idrett

Bueskyting er i utgangspunktet ingen dyr idrett. En god bue og gode piler koster noen tusenlapper, men så har man utstyret i mange år.

– I klubben har vi både bue og annet utstyr som folk kan bruke for å prøve seg. Da slipper de å kjøpe utstyr før de er sikre på at bueskyting er noe som frister, sier Nasset.

KM i 3D jakt

Selv om Ørje IL bueskyttere er få, har gruppa god kompetanse. Et bevis på det er at man lørdag 31. august skal arrangere KM i 3D jakt. Det skjer i egen løype i skogen ved Anonby gård. Der er det satt ut ulike dyr i plast, naturtro størrelse, og deltakerne skal skyte seg gjennom løypa. Et viktig moment er å beregne avstanden. På bane er avstanden til blinken gitt. Det er den ikke i 3D jakt.

Fire aktive skyttere på trening i Ørje. Fra venstre Hans Christian Nygaard, Jon Ivar Nasset, Odd Willy Evensen og Emil Nordli. Sistnevnte tar turen fra Aremark til trening en gang i uken.

Ragnhild Nasset er kasserer i bueskyttergruppa. Hjemme på Anonby gård i Øymark skal det arrangeres KM i 3D jakt. Her viser hun en av blinkene i løypa, en plastfigur av et villsvin, i naturlig størrelse.

Dampbåten «Ture 2» kom seg på vannet i god tid før isen legger seg i Strømsfoss. Her venter båt og eier på at skipperen på DS «Engebret Soot» skal foreta den høytidelige dåpen.

Kristian Nasset var hjemom fra «De syv hav» og benyttet anledningen til å skrone, knuse champagne og døpe den nye dampbåten.

Damp-dåp med smell

Det er imponerende å se hva entusiaster kan få til. Ikke bare kan de bygge dampbåt, men de kan også lage et flott og morsomt arrangement ut av dåpen.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Det vi denne gang sikter til er dåpen av det nyeste tilskuddet til dampbåtflåten på Haldenkanalen – «Ture 2». Brødrene Helge og Terje Holth og deres kamerat og nabo Jørn Espelund har lagt ned anslagsvis 800 timer på båten. Noe forsinket, men i god tid før isen tar over i Strømsfoss, ble båten døpt. Akkompagnert av salutt fra en minikanon og knusing av edle dråper på ripa, utført av en vaskeekte skipsoffiser fra Ørje – Kristian Nasset. En mann som viste seg å være stappfull av humor. Til daglig seiler han på verdenshavene. På fritiden seiler han med DS «Engebret Soot». Det var da også med sistnevnte han i full uniform ankom Kanaltangen i Strømsfoss for å delta i den høytidelige dåpen.

Stor interesse

Til stede i det flotte været var et stort antall mennesker i alle aldre. De kom fra nabokommunen i nord

og de kom fra nabokommunen i sør. Og veldig mange kom selv-sagt fra Aremark. Imponerende mange, faktisk. Dampbåter på vassdraget har åpenbart en magisk tiltrekningskraft. Men så er da også

fartøyene flotte, fulle av historie og tilfører våre lokalsamfunn masse vi kan være stolte av. «Ture 2» er mildt sagt ikke noe flaggskip, men nok et eksempel på at flinke folk får det til. De tre entusiastene og

deres familier vil kose seg glugg i hjel i båten i kommende år. Og mange vil smile bredt når dampfløyta signaliserer for omverdenen at her kommer det slett ikke noen skjærgårdsjeep.

Tre stolte karer fra Strømsfoss. Helge Holth (fra venstre), Terje Holth og Jørn Espelund har lagt ned bortimot tusen timer på «Ture 2», som nå er fiks ferdig døpt og klar for mange hyggelige turer på kanalen.

Mange utfordringer

– Inngangsdøra til Bankbygget i Aremark er et godt eksempel på hvordan forholdene er lagt til rette for funksjonshemmede. Bjørn Tangen (t.h.) er leder i Rådet for funksjonshemmede i Aremark og kan konstatere at Jens Naalum ikke har noen problemer med å betjene døråpneren.

Funksjonshemmede har mange praktiske utfordringer. Bjørn Tangen leder et kommunalt råd som skal bidra til å gjøre situasjonen bedre i Aremark.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

– Rådet for funksjonshemmede er et kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det er et samarbeids- og rådgivende organ. Vår oppgave er å komme med innspill og ideer til forbedringer, og tanken er at vi skal være et organ politikerne støtter seg til i saker som angår funksjonshemmedes behov og interesser, sier Tangen.

Bjørn Tangen er politisk valgt leder av rådet. Han har med seg nestleder Mette Marit Grønmyr, også hun politisk valgt. I tillegg består rådet av Erik Ebeltoft, Anne Grete Stabekk og Anita Rovedal, alle representanter for ulike interesseorganisasjoner. Rolf Nomél og Karin Lund er vararepresentanter, mens rådmannen er rådets sekretær.

Gjelder mange

Mange mennesker har en eller annen form for funksjonshemming. Det betyr at de ofte kommer ut for praktiske problemer og utfordringer. Et stort problem for mange er trapper, dører og dørterskler.

– Vi har sett på de offentlige bygningene i Aremark, og mye er bra, men det er også forbedringspotensial flere steder, sier Tangen. Som et generelt eksempel nevner han at det er fint med heis, men det hjelper lite om det er vanskelig eller umulig å komme inn i eller ut av heisen.

Det er fem hovedgrupper av funksjonshemmede: Bevegelsehemmede, hørsels- og synshemmede, psykisk utviklingshemmede, mennesker med psykiske lidelser og mennesker med skjulte funksjonshemminger.

– Har du eksempler på hva rådet har utrettet i Aremark?

– Ja, vi har bidratt til at det er satt opp skilt for handicap-parkering ved banken, rådhuset, legekantoret, fysioterapeut og ved våre to kirker. Vi har sett på tilgjengeligheten i offentlige bygg, og det er ting på gang. Spesielt ser vi at det flere steder mangler døråpner. Biblioteket, for eksempel, er lite tilgjengelig for funksjonshemmede, sier Bjørn Tangen.

– Mye bra er gjort i Aremark,

men ting kan forbedres. Derfor vil vi oppfordre publikum til å bruke rådet. Ta kontakt med kommunen. Blant annet er det laget en brosjyre som folk kan få på rådhuset.

– En kartlegging av funksjonshemmedes utfordringer kombinert med økt bevissthet fra det offentlige side vil bidra til å gjøre hverdagen lettere for alle med funksjonshemminger, sier Bjørn Tangen.

Vevstua trenger lokaler

Gamle Fosby skole i Aremark skal rives, og det betyr at Vevstua må ha nye lokaler. Vi er ikke kravstore, men lokalene må være vinterisolert.

Kan du hjelpe oss? Ta kontakt med Åse Aasgaard i Aremark Bygdekvinnelag – telefon 975 16 769.

FOTOKURS FOR NYBEGYNNERE

Marker Fotoklubb er en liten, men driftig forening. Nå ønsker entusiastene å innvie andre i fotograferingens gleder. Derfor inviteres det til begynnerkurs i foto i Marker Fotoklubb lokaler i Uttersrudgården i Ørje.

Kurset avholdes tirsdag 3., torsdag 5. og mandag 9. september fra klokka 18 til 21. De to temaene det skal fokuseres på er «Hvordan virker kameraet, og hva skjer på innsiden?» og «Bedre bilder?»

Dag Krogstad og Finn Wahl er ansvarlige for kurset, og fristen for å melde seg på er 31. august. Det blir avkrevd en liten kursavgift, men den er ikke større enn at det er til å leve med.

Vellykket kulturhelg

Helgen 27. og 28. juli var en stor kulturhelg med massevis av aktiviteter i Aremark. De ulike arrangørene melder om godt besøk. Blant annet var det over 200 besøkende på Stubbefolkets teaterforestilling, og Ole Martin Huser-Olsen hadde to fine konserter i Strømsfoss Mølle.

Ørje kirkes barneklubb

Ørje kirkes barneklubb går en spennende høst i møte. På mandager samles barna i kirkens peisestue fra klokka 17 og halvannen time fremover. Det hele ledes av Anneli Glitre og Stine Berger, og det blir sang, barna lager noe sammen, de spiser kveldsmat, og det blir andakt og utlodning. Barneklubben er for Marker-barn i alderen fra 3 år og oppover, og bak tiltaket står Ørje menighetsråd/trosopplæringsutvalget i Marker.

Her er datoene for de kommende samlingene:

Mandag 23. september
Mandag 21. oktober
Mandag 18. november
Mandag 9. desember

Klubben har en egen side på Facebook og er også å finne på kirkens hjemmeside:
www.marker.kirken.no

Natteravnene skal igjen innta Ørje sentrum på fredagskveldene. UKH administrerer det hele, og denne kvartetten håper at riktig mange voksne melder seg til tjeneste for å trygge ungdomsmiljøet i Ørje. Fra venstre UKH-leder Lars Johansson, Else Marit Svendsen, kultursjef, men i denne sammenhengen er hun mor, lensmann Frank Sletten og Vegard Slevigen fra UKH.

Natteravnene tilbake i Ørje

Denne høsten blåses det igjen liv i ordningen med natteravner i Ørje sentrum på fredagskveldene. Nå er det Ungdommens Kulturhus (UKH) som organiserer det hele, og målet er å få riktig mange voksne ravner til å stille opp.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

– Selv om Ørje er et lite sted, er det naivt å tro at det ikke kan skje negative ting i ungdomsmiljøene. Derfor er det viktig at voksne bryr seg. Natteravnene er et meget positivt tiltak, sier lensmann Frank Sletten.

40-50 voksne

Lars Johansson, leder av UKH, håper å få på plass førti-femti navn til tjeneste utover høsten og vinteren.

– Da blir det ikke så mye på hver.

Vi legger opp til at det skal gå to natteravner hver gang. Det skulle bety at hvert par må ta en tårn eller to i løpet av året. Det er overkommelig når vi vet at det betyr så mye for både ungdommen selv og for trivselen og tryggheten i kommunen, sier Johansson.

Ordningen med natteravner er blitt et viktig tiltak i hele landet. I Marker startet det på 1990-tallet. Den gang ble de kalt kveldsrauner. Den siste tiden er det Frivilligsentralen som har organisert natteravnene. Heretter blir det altså UKH.

Tilstedeværelse

– Natteravnene har ingen politimyndighet, og de skal heller ikke blande seg inn hvis det oppstår tumulter. Men her er det snakk om å bruke sunn fornuft. Det viktige er at de er til stede og observerer. Det har i seg selv en forebyggende effekt. Så blir det politiets oppgave å gripe inn om det er nødvendig. Politiet driver også forebyggende arbeid, sier lensmann Sletten.

– Hva sier ungdommen selv til å ha foreldre eller andre bekjente på steder der de ferdes?

– Ungdommen synes at dette er greit. Det skaper en ekstra trygghet, sier Lars Johansson.

Fredagskveldene

– Det legges opp til natteravner på fredagskveldene. Er det nok?

– I utgangspunktet satser vi på å gå fra klokka 19 til midnatt på

fredager, men vi utvider gjerne ved spesielle anledninger. Det er derfor det er viktig at mange voksne melder seg til tjeneste. Jo flere vi har, jo mer kan vi gjøre, sier Lars Johansson.

– Hvordan står det til i Markers ungdomsmiljøer?

– Vi har veldig mye fin ungdom, men det vil alltid være noe som kan forbedres. Ordningen med natteravner er bare positiv, sier Sletten.

– Vi har flotte ungdommer i Marker. Miljøet på UKH betyr mye, og med Marker som MOT-kommune har vi satt fokus på det å bry seg om hverandre. Natteravnene er ikke et tiltak vi setter i gang fordi vi har problemer. Det er noe vi gjør for å forebygge, sier Johansson.

– Interessert? Gå inn på UKHs hjemmeside eller ta kontakt med Lars Johansson.

Det skjer i Grenseland

29. AUGUST TIL 28. SEPTEMBER

AUGUST

TORSdag 29.

Rømskog Pensjonistforening har kafédag hos Aileen fra kl. 10.

LØRdag 31.

KM i bueskyting, 3D jakt, arrangeres på Anonby gård. Arrangør er bueskyttergruppa i Ørje IL.

Fotoutstilling i Galleri Strømsfoss kl. 12-16. Tom Richard Andreassen og Steinar Myhre viser naturbilder og hverdagsmotiver.

Rødenes Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** kl. 9 på Rødenes Skyttebane.

Kørrestyret inviterer til **dugnad på Kørren** i Rømskog fra kl. 10.

Møte på Rømskog Bedehus kl. 19.30. Sang av Anette Løvtangen og Stig Lindell. Andakt ved Torbjørn Lewin. Arrangør: Rømskog misjonsforening.

SEPTEMBER

SØNdag 1.

Fotoutstilling i Galleri Strømsfoss kl. 12-16. Tom Richard Andreassen og Steinar Myhre viser naturbilder og hverdagsmotiver.

«**Kom deg ut**»-dagen arrangeres i Ørje i regi av Den Norske Turistforening. Turen går til Nordre Fort kl. 12.

Skyting om Dugleiksmarket på 100 og 200 meter på Rømskog skyttebane kl. 13.30. Arrangør: Rømskog Skytterlag.

TIRSDag 3.

Rødenes Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** kl. 18 på Rødenes Skyttebane.

ONSdag 4.

Bygdekinoen i Marker rådhus viser kl. 18: «Smurfene 2» og kl. 20: «Pionér».

LØRdag 7.

Barne og ungdomsfestivalen i Rømskog på Kurøen fra kl. 12. Fritidsklubben i Rømskog kommune arrangerer.

SØNdag 8.

Stortingsvalg.

Flyktningmarsjen i Rødenes. Start og mål ved Skogstad gård. Starttid fra kl. 9-12. Arrangør: Rødenes IL.

MANDag 9.

Stortingsvalg.

ONSdag 11.

Nabotreff, Ørje kirke kl. 11.

TORSdag 12.

Bygdekinoen på Furulund viser kl. 18: «Smurfene 2» og kl. 20: «Pionér».

LØRdag 14.

Rødenes Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** kl. 9 på Rødenes Skyttebane.

Øymark Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** på skyttebanen på Sandtorp kl. 10.

SØNdag 15.

Rødenes Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** kl. 9 på Rødenes Skyttebane.

Øymark Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** på skyttebanen på Sandtorp kl. 12.

TIRSDag 17.

Rødenes Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** kl. 18 på Rødenes Skyttebane.

ONSdag 18.

Rødenes Bygdekvinneklubb lager mat av rotgrønnsaker i skolekjøkkenet på Marker skole kl. 18.

LØRdag 21.

Rømskog Motorsport arrangerer del-etappe i **Norgesmesterskapet i enduro**. Det skjer på klubbens bane på Karsby.

Høstløp i Brekka. Arrangør: NMK Aremark.

Øymark Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** på skyttebanen på Sandtorp kl. 10.

SØNdag 22.

Kretsmeesterskap i BMX arrangeres på BMX banen ved Aarbu i Aremark kl. 11.

Øymark Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** på skyttebanen på Sandtorp kl. 12.

Ettermiddagssamling på Rømskog Bedehus kl. 17. Sang av Totakt. Andakt ved Thor Håkon Ramberg. Arrangør: Rømskog misjonsforening.

TIRSDag 24.

Høstens første tur i Stemningen Tur-lag i Rømskog. Fremmøte ved Rømskog kommunehus kl. 18.30.

ONSdag 25.

Nabotreff, Ørje kirke kl. 11.

Bygdekino i Marker rådhus.

LØRdag 28.

NMK Aremark arrangerer **klubbbløp i Brekka**.

Handelsstanden i Ørje arrangerer **Høstmarked i sentrum**.

Rødenes Skytterlag arrangerer **sturviltprøve** kl. 9 på Rødenes Skyttebane.

God sommer i Grenseland

Det har vært en fantastisk sommer med utrolig mange arrangementer i Aremark, Marker og Rømskog.

ØVIND OTTERSEN, TEKST

Årets sommer har gitt oss en rekke gode opplevelser og et vær man må være langt oppi tenårene for å huske maken til. For lokale arrangører, fastboende, hyttefolk og andre turister og gjester har årets sommer hatt et kulturtilbud vi neppe har sett maken til på våre kanter. De aller fleste arrangementene ble velsignet med strålende sommervær, men dessverre var det også noen som fikk mye ødelagt av det motsatte.

Massevis av tilbud

Våre tre kommuner er velsignet med et stort antall frivillige som

stiller opp og gjør Grenseland til et fantastisk og levende sted også på sommeren. Det er utrolig mange som er stolte av bygda si og ser mulighetene for å skape liv og røre.

I denne utgaven av Avisa Grenseland har vi reportasjer fra noen utvalgte arrangementer. Skulle alt omtales, måtte det helt andre medieformater til. Derfor skal vi her og nå bare minne litt om noe av det folk har kunnet oppleve i Grenseland i sommer, i vilkårlig rekkefølge:

- Lørdag i slusene – 13 ganger.
- Slusefestivalen.
- Loppemarkeder.
- Åpning av skaterampe i Ørje.
- Åpning av lekeplass i Ørje.
- Kunstutstilling på Ørje Brug.
- Haldenvassdragets Kanal-museum.
- Knøttetturnering i fotball på Bommen i Ørje.
- Norges største Postkortmesse i Ørje.

- Gummibåtfestival med 100 båter på vannet og deltakelse av 572 ungdommer.
- Kanallekene i Ørje.
- Rødenesslittern – et microtriathlon.
- Markerdansen med to fester i Tangen friområde.
- Stubbefolket har hatt arrangementer flere steder.
- Den nye Båtkafeen i Ørje har hatt et meget godt besøk.
- Båter på Haldenkanalen; «Turisten» med turer til Skulerud, Strømsfoss og Tistedal.
- Villmarksgruppa på UKH har vært en uke i Femundsmarka med 20 ungdommer.
- Frimarked i Ørje sentrum.
- Unionsmarathon med rekord-deltakelse i Rømskog.
- Kulturarrangementer på Kørren i Rømskog.
- Kørrefestivalen i Rømskog.
- Grensemessa i Rømskog.
- Kanoturer på vakre Rømsjøen.

- Kunstutstilling på Sandemskolen i Rømskog.
- Strømsfossdagen.
- Gjeddekonkurranse i Aspern og Aremarksjøen.
- Triathlon og sankthansfeiring på Kirkeng i Aremark.
- Kunstutstilling og fotoutstilling i Galleri Strømsfoss.
- Åpen Gård på Aspestrand i Aremark.
- Slåttetreff på Bøensæter.
- Åpent galleri i Bjørkebekk.
- Åpen bok- og kulturkafé på Aslakstrøm i Aremark.
- Sommerfestival i Brekka i Aremark.
- Fullt hus i Møllerens Hus i Strømsfoss.
- Dampbåtdåp i Strømsfoss.
- Historiske turer på Haldenkanalen og i skog og mark.
- Pilegrimsmarsj fra Nössemark til Aremark.
- Jubileum med massevis av arrangementer på Fangekasa i Aremark.

Rømskog kommune

Postadresse: Rømskog kommune, 1950 Rømskog
Telefon: 69 85 91 77

Epost: postmottak@romskog.kommune.no
www.romskog.kommune.no

Ungdomsklubb: 13-18 år - siste fredag i måneden kl. 20-23.

Politiske møter

2. september: **Formannskapet**
 5. september: **Utvalg for utvikling/planvalg**
Utvalg for oppvekst og omsorg
 12. september: **Kommunestyret**
 30. september: **Formannskapet**
 Alle møter starter kl. 18.

Stortingsvalg

Sted: **Kommunehuset**
 Tid: **Søndag 8. september kl. 13-16**
og mandag 9. september kl. 08-18.

Rømskog kulturskole

Kulturskolen har ledige plasser på drama-tilbudet samt i trekkspill/keyboardundervisning skoleåret 2013/2014.

Søknadspapirer med informasjon (til utskrift) finner du under www.romskog.kommune.no

Fritidsklubben

Ungdomslokalet ved industriområdet.

Åpningstider høsten 2013:

Etter skoletid torsdager 5.-7. klasse fra kl. 13.30-17.
Juniorklubb 1.-7.klasse: En fredag i måneden kl. 18-20.

Det er gratis inngang, og det blir servert enkel mat. På fritidsklubben er det blant annet biljard, bordtennis og kiosksalg. Fritidsklubben arrangerer også Lan, Rømskog barne- og ungdomsfestival og ungdommens kulturmonstring.

Marianne Heen er fritidsklubblleder. Hun kan kontaktes på tlf. 40 88 22 44 og marianne.heen@romskog.kommune.no

Rømskog barne- og ungdomsfestival

arrangeres 7. september kl. 12 på Kurøen.

FORNØYDE MEDARBEIDERE I RØMSKOG

Rådmann Anne Kirsti Johnsen i Rømskog er godt fornøyd med resultatene fra en medarbeiderundersøkelse. De viste at Rømskog kommune er en arbeidsplass hvor folk trives.

TILSKUDD TIL RØMSKOG

Rømskog har fått midler fra Fylkeskommunen til tiltak mot Ulvefrykt. Dessuten vanker det 100.000 kroner fra Fylkesmannen til frisklivssentral.

DU TREFFER ALLE MED EN ANNONSE I AVISA Grenseland

Avisa Grenseland når ut til alle innbyggerne i Aremark, Marker og Rømskog. I tillegg leses avisa av de fleste av regionens to tusen hytteiere og deres gjester.

Neste nummer kommer torsdag 26. september.

Husk å bestille annonse i god tid!

TA KONTAKT:

Epost: oyvind.ottersen@grenselandmedia.no
 Telefon: 468 24 777
 Postadresse: Avisa Grenseland
 Fosby, 1798 Aremark

Tenk på syklistene – klipp hekker og busker

Fri sikt er viktig for å beskytte myke trafikanter. Foto: Nordsveen.

De fleste alvorlige sykkelulykker skjer fordi bilisten overser syklisten. I tre av ti tilfeller skyldes dette vegetasjon og dårlig sikt.

– I disse skolestart-tider oppfordrer vi til en felles dugnad i lokalmiljøet for å bedre sikten ved avkjørsler til private eiendommer. Det kan redde livet til myke trafikanter, sier Signe Gunn Myre i Statens vegvesen.

Har du en eiendom med avkjørsel til vei eller gang- og sykkelvei? Da har du selv ansvar for fri sikt ved din avkjørsel. Du må sørge for at hekk og gjerde ikke er høyere enn 50 centimeter over gateplan.

– Sjekk sikten ved din avkjørsel, ta beskjerin-gen nå, slik at skolebarna kan sykle og gå trygt forbi eiendommen din, oppfordrer Myre.

Nye konfirmanter i Ørje

Et nytt kull med konfirmanter skal snart skrives inn. Det sendes ut informasjon om konfirmasjon til alle, og Ørje menighet ønsker nye ungdommer velkommen som konfirmanter i 2013/2014. Søndag 13. oktober arrangeres presentasjonsgudstjeneste i Ørje kirke, og det er mye som skal skje før den store dagen 25. mai neste år.

Slik så det ut da Øystein prest (Sjølie) ledet prosenjonen inn i Ørje kirke under årets konfirmasjon – 13 flotte ungdommer.

Aremark kommune

Rådhuset, 1798 Aremark
Rådhuset sentralbord: 69 19 96 00
E-post: post@aremark.kommune.no
www.aremark.kommune.no

Følg Aremark kommune på
facebook og Instagram @aremarkkommune
Kultur, næring og informasjon: tlf. 982 12 179

Forhåndsstemmer

Alminnelig forhåndsstemmegivning for Stortings- og sametingsvalget 2013 avholdes fra mandag 12. august til og med fredag 6. september på rådhuset, resepsjon i 1. etasje.

Hverdager mandag til fredag fra kl. 08 til 15.

Husk å ta med legitimasjon og valgkort!

Aremark kommune, valgstyret

Svømmehallen

åpner for publikum tirsdag 3. september.

Åpningstider: Familier: Tirsdag 17–21, torsdag 17–19 og lørdag 10–14

Kvinner: Onsdag 17–19, torsdag 19–21

Menn: Onsdag 19–21

Badebilletter kjøpes hos badevakten.

Treningstider

Det er på tide å søke om treningstider i Aremark-hallen for høsten og våren 2013/14. Spre informasjonen til alle som benytter hallen i dag, og/eller har et ønske om å benytte hallen fremover.

Lag og foreninger tilknyttet Aremark kommune: Gratis treningstid. Øvrige lag og foreninger, enkeltpersoner og bedrifter: pr. time kr 300. Barn

og unge prioriteres.

Kontakt AIF eller send e-post til:
rita.lindblad@aremark.kommune.no

Åpningstider på Aremark bibliotek

Mandag 17–20	Onsdag 10–13	Fredag 10–13
Tirsdag stengt	Torsdag 12–18	Lørdag stengt

Ny leder i Frivilligsentralen

Nina Krafft Skolleborg er ansatt som daglig leder i Aremark Frivilligsentral fra og med 1. september.

Seniordansen

Aremark samarbeider med Marker. Annenhver mandag kl. 18 i Aremark og Marker.

Politiske møter

Torsdag 5. sept.: Formannskaps- og adm.utv. møte
Torsdag 12. sept.: Kommunestyremøte
Torsdag 19. sept.: Råd- og utvalgsmøter

Adresse: Aremark rådhus
Daglig leder
Nina Krafft Skolleborg

E-post: frivilligsentral@aremark.kommune.no
www.aremark.kommune.no/frivilligsentralen

Furulund

Ønsker du å leie storsalen og/eller peisestua på Furulund, kontakt oss på e-post furulund@aremark.kommune.no

Bestilling av catering/mat: furulund.rest@gmail.com

Kurs i pilfletting

Aremark Bygdekvinne- og Aremark frivilligsentral arrangerer kurs i pilfletting **fredag 6. september kl. 17.30–22.00 og lørdag 7. september kl. 09.00–17.00.**

Tema: Å flette kurver av ulike slag.

Sted: Gymsalen, Aremark skole.

Deltakeravgift: Kr. 800,- + materialkostnad ca. kr 200.

Kurslærere: Frøydis og Magne Stiansen, Kurvboden. Alle verktøy lånes ut på kurset. Også salg av verktøy, bøker og pil.

Påmelding innen 1. september til: Eli Hansesæter tlf. 91 39 74 68/69 19 90 71

Marker kommune

Besøksadresse: Stortgt 60, 1870 Ørje
Postadresse: Postboks 114, 1871 Ørje
Telefon: 69 81 05 00
Epost: post@marker.kommune.no

Åpningstid: 07.30–15.30.
Åpningstid sentralbord: 08–15.
www.marker.kommune.no

Grimsby barnehage

Den 17. september kl. 14. starter feiringen av Grimsby barnehages 25 års jubileum.

Nyåpnet lekeplass

Marker kommune ønsker alle velkommen til den nye lekeplassen. Gi gjerne synspunkter på kommunens hjemmeside med forslag til senere utvidelse og nye apparater.

Les mer på nettsidene

Besøk vår hjemmeside og les mer om:

- Treningstider i hallen og gymsalen
- Reguleringsplan Sletta
- Leksehjelp for flyktninger
- Tjukkasgjengen
- Kom deg ut dagen
- Fotokurs

Biblioteket i Marker

har nå følgende åpningstider:

Tirsdag 10–19, torsdag 10–19, lørdag 10–13.

Ungdommens Kulturhus UKH), og Fritidsklubben

starter opp fredag 6. september. For mer info. Se www.UKH-marker.no eller UKH på Facebook.

Kulturskolen

starter opp undervisning i uke 35. Vi har fortsatt ledige plasser til opplæring på kornett.

For mer informasjon kontakt Else Marit Svendsen på tlf. 928 94 738.

Marker Folkebad

åpner tirsdag 10. september. Mer info om dager og åpningstider finner du på kommunens hjemmeside.

Spillemidler

Tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Søknader om spillemidler for 2014 skal sendes elektronisk på <http://www.idrettsanlegg.no>.

Søknadene må meldes til Marker kommune innen 1. oktober. Spørsmål kan stilles til Else Marit Svendsen eller Ann Kristin Halvorsrud, tlf. 69 81 05 00.

OPPSTART AV AKTIVITETER HØSTEN 2013

Leksehjelp for flyktninger starter opp igjen på Frivilligsentralen onsdag 28. august kl. 17 og går hver onsdag unntatt i skolens ferier.

Marker Seniordans startet mandag 26. august med besøk til Aremark.

Neste dansekveld i Marker rådhus er mandag 2. september kl. 17.

Seniordata starter opp onsdag 11. september kl. 13 på Frivilligsentralen

Svømmeundervisning for innvandrerkvinner starter i september, dato ikke bestemt.

Tjukkasgjengen starter opp i Marker med base på Frivilligsentralen, informasjonsmøte avholdes 12. september kl. 18 på Marker rådhus.

HJELP SØKES

Til å drifte vår aktivitet med leksehjelp for flyktninger trenger vi to nye frivillige som kan bidra i to timer hver onsdag.

Vi trenger også flere frivillige til å utføre litt praktiske oppgaver slik som hagestell, småreparasjoner, handlehjelp og sosiale besøk.

Ta kontakt med Freddy Hagen på tlf. 454 03 762 eller mail: freddy.hagen@marker.kommune.no

Les mer på www.marker.frivilligsentral.no

**BARNEVERN
VAKTEN**
FOR INDRE ØSTFOLD

- for barn i akutsituasjoner

Telefon: 91 38 92 93

Åpningstid:

Hverdager kl. 16–08.

Helger og høytider:

Hele døgnet

SISTE

Avisa Grensland
Fosby, 1798 Aremark

TELEFON 468 24 777

Vedovner – maling – gaver
interiørartikler – sølvsmykker

Kom innom og se vårt store
vareutvalg!

Malermester og gullsmed.

Behjelpelig med montering
av vedovn.

ÅPENT 9-17 (10-14)

TELEFON 69 81 10 56. STORGATA 37, MURGÅRDEN, ØRJE

Aslakstrøm har vært i Sissel Margrethe Børkes familie i mange generasjoner. I sommer har forfatteren åpnet gården hver dag til sin unike bok- og kulturkafé. – Folk kan nyte kaffe og kaker her på verandaen eller inne i hovedhuset. Her er intet stress og mas, bare kultur, historie, litteratur og en hyggelig prat med likesinnede, sier Børke.

Bok- og kulturcafé

En ny attraksjon har sett dagens lys i Aremark i sommer. Forfatter og aremarking Sissel Margrethe Børke har åpnet den flotte slektsgården Aslakstrøm for alle som er glad i bøker, kultur, historie, kaffe og kaker.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

– Jeg har hatt åpent hver eneste dag fra klokka 12 til 16. Det vil nok mildt sagt være en overdrivelse å påstå at det har vært lange køer av kafégjester, men blar du i gjesteboken, ser du at det er blitt et anseelig antall besøkende gjennom sommeren, sier alltid like entusiastiske Sissel Margrethe Børke.

– Hele konseptet er nytt, og jeg må si at starten har vært såpass lovende og morsom at det har gitt mersmak. Jeg kommer til å holde åpent helt frem til jul, og planen er at det skal bli et helårlig kafé- og kulturtilbud, sier hun.

Oser av historie

Aslakstrøm er en flott gård, strategisk plassert på en høyde øst for fylkesvei 21 ved Strømsfoss. Gården har lange aner og har vært i Sissel Margrethes familie i flere hundre år. Mange husker gården fra TV2s reality-serie Farmen. Delta-kerne bodde på Bøensæter, men gjorde også

tjeneste på selveste Aslakstrøm, der husmannsplassens eier bodde.

– Ja, mange husker TV-serien og synes det er morsomt å komme hit. De kjenner seg igjen, sier Sissel Margrethe, som mer enn gjerne forteller om både gårdens og slektens historie. Hun har gjort flere av husets flotte rom klare for besøkende. Gamle bilder på veggene, gamle møbler og annet inventar. Ingen tvil om at her oser det av historie og fordums storhet.

Bøker og kultur

Og det er mye av dette hun vil dele med andre. De siste årene har Sissel Margrethe Børke skrevet en rekke bøker, gitt ut på eget forlag. Det har gitt mersmak. Bøkene har solgt godt og fått gode kritikker.

– I forbindelse med kafeen selger jeg både egne bøker og andre bøker av Østfold-forfattere. Dessuten mye av det de lokale historielagene gir ut. Velkjente Trygve Gulbrandsens bøker får du også hos meg. Her kan folk sette seg ned i ro og

mak, finne spennende bøker i bokhyllene, lese og ta livet med ro. De kan prate med likesinnede, se seg om på gården, nyte en kaffe og noen kaker. Ja, her skal det være næring for både kropp og sinn, sier Sissel Margrethe.

Morsomt

– Hvorfor gjør du dette? Det kan umulig være økonomisk begrunnet. Aslakstrøm er jo ikke akkurat Grünerløkka med strømmen av kaffelatte-tørste gjester på dørstokken.

– Nei, det ligger ingen økonomiske motiver bak. I hvert fall ikke ennå. Jeg gjør det fordi jeg vil skape noe. Og jeg er på gården gjennom hele sommeren. Da kan jeg like godt invitere folk med samme interesser som jeg selv har – litteratur og kultur. Jeg håper å utvide med både salg av ulike naturprodukter og mye annet. Kanskje på litt lengre sikt kan det ligge økonomi i dette, men først og fremst vil jeg trekke folk til gården for en hyggelig opplevelse, sier hun.

Avisa Grensland blir distribuert i Aremark, Marker og Rømskog, samt til utenbygds abonnenter. Avisa Grensland vil også være tilgjengelig i de lokale dagligvareforretningene, bensinstasjonene, Marker Sparebank,

Bakergaarden, Solstrand Terrasse, Furulund, Møllerens Hus, Rømskog bibliotek og i de tre rådhusene. Ta kontakt dersom du har et budskap du ønsker å formidle, det være seg redaksjonelt eller i form av en annonse.

Telefon: 468 24 777
Email:
oyvind.ottersen@
grenslandmedia.no